ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — Թիւ 2,698 — Կ. ՊՈԼԻՍ. 1905, ՅՈՒԼԻՍ 26 — 8 ՕԳՈՍՏՈՍ — 6 ՀԻՄԱՅԻ ԻՒ Ա՛Ւ, 1323 — 26 ԹԻՄՈՒՉ 1321 — ԵՕԹԵՔՇԱԲԹԻ

Բիւզանդիոն

ՀԱՑԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՑ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԲԻՒԶԱՆԴ ՓԻԶԵԱՆ

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien, Politique, Financier et Littéraire
Directeur - Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab-Ali Djaddési, № 23-25
CONSTANTINOPLE

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՈՒՍՈՒՑՉՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՈՒՍՈՒՑԱՉ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԱՆՏԱՒԻԿ

Մինչեւ հիմա չատերու գլուխ չառաւ բան գրուելուս, լսելու, ուսուցչութեան վերայ, լսելու ուսուցիչներու համար ու առանց ապագայ թշուառութեանց բարւոքումն ի նպատակ՝ օգնութեան մնաւուկ մը հաստատուելուս, որ իր արդի ձեւով եկեղեցիներու բակը դրուած ազքատներու պնակէ մը բնաւ տարբերութիւն չունի։ Ու զարմանալի զուգադիպութեամբ մը ազգայնոց օրերու Գարբիել Ներկիսեանի մահը վերայ հասաւ, և յոգուածագիրը մը կ'ողբար ուսուցիչներուն անկեալ վիճակին վերայ և փրկութեան միջոց կ'փնտռէր։

Այս սրաճմլիկ տողերուն և սրատոյժ ուսուցչութեան համար ընդ միշտ խօսուած անլեզ անարգ անուններ պատճառը բարեբախտաբար չատ հեռուէն կ'ակռի, վասնզի անցեալ ժամանակներու մէջ կարգ մը ազէտ և ձեռայոյնների է վերաբերութիւն մը փոխուած որպէս օբպիվօրնիներէն է խոհեմոյնին, ապիկար մարդիկ, ուսուցչութեան դռները լայնօրէն բացուած պեանկալով, խումբ մը ներս, ասպարէզին մէջ, և տարիներ անցնելէ յետոյ ըստ ամենայն անմասնակից մեկ մէկ մասը բացականներ եղած են, օրոց պատճառին դարման կամ միջոց ըլլալու համար օգնութեան անսակի մը պէտքը յղացած է, որպէսզի այդ ինքնակոչ հիւրերուն՝ ի պահանջել հարկին՝ մէկ մէկ նպաստ կամ ողորմութիւն բաշխուի։ Զանց կ'ընեմ նաեւ կոս ցիչել քանի մը ուսուցիչներու ալ երեսէն ուսուցչութեան պատուոյն անմպատ զրոյցներուն պատճառներն և կ'անցնիմ նախապէս յայտնած % 5 ղրչ.ի առաջարկիս և երկրորդելով զայն, կ'յորդորեմ մեր պատուհասիչներն որ բարեհաճին փոխանակ % 20 փոխ.ի % 5 ղրչ.ի աննշան գումարը վճարել կեզր. Սնտեսկին։ Անչուշտ կեզր. Վարչութիւնն ալ, իր մասին ըստ այնմ պարտ ու պատշաճ ձեւակերպութիւնները կատարելով և պէտք եղած մանրամասն կանոնագիրը պատ. Ուսուս. Սերհրդ. ձեռամբ պարտաւել տալով, հետզհետէ գոյացած գումարները չանաքար արժեթղթերու պիտի վերածէ և միշտ դայն բազմապատկելու միջոցները նկատողութեան առնելով, պիտի կարենայ օր մը, արդար բաշխեալով մը յատկացնել արժանաւոր վարձատրութեանց՝ հանգըստեան թոշակի դրութեամբ։

Մեր այս առաջարկը, թերեւս դժգոհութեան տեղի տայ կարգ մը ուսուցիչներու օրինք չունեն վճարել այդ % 5 ղրչ.ի գումարը, միակ դարմանը՝ ուսուցչութեան վարկի բարձրացումին, այն ատեն չատ իրաւացի կերպով պիտի կրնանք պատհանիլ որ, այդ դժկամակողները Թաղուն իրենց ապարէքն և ուրիշ գործերով զբաղուին փոխանակ պատճառ ըլլալու այսօրուան անպատեհ վիճակին յարատեւման, վիճակ՝ որուն հետեւանքն ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ ուսուցչութեան անունին դէմ յաւէտ անպատուութիւն և մշտնջենական նախատինք։

Բէլա.

Ա. Ս. ԹԱՀՏԱՃԵԱՆ

ԵՐՈՒՍԱղԷՄԻ ՎԱՆՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԸ

Յուլիս 1 Բիւզանդեան մէջ հրատարակուած յօդուածը չատ լաւ գրուած էր բաց ի մէկ քանի հաշուական կէսթերէ։ Ս. Աթոռոյ պարտքը 10 տարի առաջ 500 լիրայի իջած ըլլալը ծնալ է։ Այդ պարտքը 1900 Փետր. 29ին վճարուած է ամբողջապէս Ալեքսանդրիոյ կալուածոց վաճառմամբ, և օ'չ թէ Աչըգեանի 6,000 ոսկիով։ Ընդհակառակը Աչըգեանի 6,000 ոսկին, ուրկէ ծանրացած է վանքին պարքը, քան պարտուց բարձման գործին օգտակարութիւն ունեցած։ Աչըգեանի բուն մայր գումարն էր 2,000 ոսկի, բաղադրեալ տարեկան 6,000 ոսկին անցած, և Աչըգեան Պողոս էֆ. դիտնալով այս կէսը, երբ պօյի փաստաբան մը ղրկած է յուռաղէմ, և Ս. Աթոռոյ դէմ դատ բացած։ Ղրկուած տեղեկագիր մատեանին մէջ Աչըգեան կասկի մասին բան մը գրուած չէր։ Հաշուեքննիչ մատենախմբին տեղեկագրի մասին ընթերցուղ քանի մը տող ծանօթութիւն տալ հարկ կ'համարիր։ Արձաթեայ կանթեղի մը խօսքը նշանակուած էր որ փարչական շրջանակի մէջ կարծեաց փոխանակութեան տեղի առած է, կ'լսենք։ կարելի չէր հին կանթեղին գինը նշանակել, քանի որ գանձատան մէջ գտնուած Շեղթայակիր Գրիգոր պարոյրեանի չնած արծաթ կանթեղներէն մին յատկացած էր յանուն Երեանցի Օվհաննէս Սայաղօթի յիշատակին։ Տեղեկագրին մէջ ուժ է արուած վաճառուղ արժեթղթոց հաշուէն սկսեալ մինչև վերջին մասը, որ 10,000 լիրայեն աւելի պատկառելի գումարի մը կ'նդգէ։ Փաթաթելի էր որ հաշուեքննիչ մատենախմբը նկատողութեան առներ այս արժեթղթոց քանակը և գումարը։ Նոյնպէս, նկատողութեան առնուէին երիզուկի պատմական տեղւոյն, և Թագուի հետ չունուած թեանց, վաճառել և գնել կալուածոց հաչիւները, կալուածոց ցուցակները, հանգուցեալ միաբանից անուան յիշատակ եղած կալուածոց վարձքերու ցանկը, պարատմուրհակաց ցուցակը, որուն մէջ պէտք էր երեւէր բարձրատիճան եկեղեցականի մը տուած 200 օսմանեան լիրայի գումարը։ Եթէ երբեք ՈՖ անունով գրուած ըլլար, ինչպէս կ'տարակէ նախորդ Եւմմից տեսէլը, մինչդեռ պարտամատեանին մէջ ծանր հիւանդութեամբ փոխադրուած ըլլալուն՝ յետագրուեցաւ, ցաւալի մը, ըսել է թէ՝ դրամարկղ մէջ արդիւնք նչանակուած չէ, ո'չ ալ ուրիշ հաշուոց կամ նոր չինութեանց անունով հաչիւ չունի վանքն որ երեւի, կրնայ յիշեալ եկեղեցականը՝ Տ. Ծարաթիւն Ս. Գաթրիրքի տարաքրութեամբ տարեկան նամակ մ'ունենալ ի ձեռին, սակայն զեղ. [illegible] զեղծում է, և Տ. Դաւիթ Վրդ. աւելի պատասխանատու է, որ այդ գումարը իւրացնելով հանդերձ, յանդգնութիւնը ունեցած է Տ. Ծարաթիւն Ս. Պատրիարքի պաշտօնագիրն ձեռք ձգել ու յիշեալ եկեղեցական անձնաւորութեան զրկել առ։ Ծանելին այն է որ 200 օսմ. լիրայի գումարը Ս. Աթոռոյ դրամարկղը չմտնելէն զատ, Ս. Աթոռը դատապարտուած է 1½ տարւոյ տոկոսն 2¼ օսմ. լիրա վճարել կ. Պ. փոխանորդ՝ Տ. Դէորգ եպիսկոպոս Երեցեանին ձեռօք։ Մինչ պէտք չէ՝ բարձրատիճան եկեղեցականն իր առած գումարը Տ. Ղեւոնդ վարդապետէն, կամ Դէորգ եպիսկոպոս Երեցեանէն պահանջէ։ կ'յուսանք որ հաշուեքննիչ մատենախմբը մանրազնին քննութեան ենթարկած է նրուսաղէմէն զրկուած պարտամատեանից արձանագրութեան տեսարը, ուր պիտի տեսնուի Տ. Ղեւոնդ Վրդ.ի, իր գրչովը յերիւրուած գործողութիւնները։

*** Նրուսաղէմ կարդացուեցաւ Տ. Մաքար եպիսկոպոսի յօդուածը։ Իրազեկ անձինք ցաւեցան և արգանաւեցան։ կը զարմանան թէ ինչ չեսա մոռցած է հրաժարեցուցեալ լուսարարապետին նկատմամբ Տ. Եղիշէ վրդ. Չիլինկիրեանի առաջարկին ի պատասխան ըսած սա խօսքերը թէ «ես այդ... մարդուն քօսէ չեմ տար» և այժմ եւած իր օրինաւոր ընտրութիւն և իրր մի արժանաւոր անձ կը չատագովէ։ Հապա ի Ցապէ ի ներկայութեան Տ. Մատթէոս վրդ.Գայըգճեանի և Տ. Վրթանէս վրդ.ին, «Վարդամ վարդապետն անարժան ու ապիկար մարդ է» ըսածին։

*** Ամեն. Տ. Մաղաքիա Ս. Պատրիարքէն երեք պաշտօնագիր հասան Տ. Ծարաթիւն Ս. Պատրիարք Հօր, և մի պաշտօնագիր՝ արդի Ելեմտից Տեսուչ վարդապետին հասցէին։ Ս. Պատրիարք Հօր ղրկուած վերջին պաշտօնագրով՝ կալուածոց մասին երկու հարցումներ եղած են, որոց պատասխանները ընդ փոյթ պիտի ղրկուին Պոլիս, հաշուեքննիչ մատենախմբին դիւրութեան համար։ Տ. Ծարաթիւն Ս. Պատրիարքն իր պատասխանագրին մէջ կ'ակնարկէ նաեւ Տ. Մաղաքիա Եպս. Տէրունեան պարտագործութեան ատեան ուղարկուելուն մասին, և Թագուի Երիզուկի և Թաղուն ծանրութեանց, վաճառել և գնել կալուածոց հաչիւները, կալուածոց ցուցակները, հանգուցեալ միաբանից անուան յիշատակ եղած կալուածոց վարձքերու ցանկը, պարատմուրհակաց ցուցակը, որուն մէջ պէտք էր երեւէր բարձրատիճան եկեղեցականի մը տուած 200 օսմանեան լիրայի գումարը։ Եթէ երբեք ՈՖ անունով գրուած ըլլար, ինչպէս կ'տարակէ նախորդ Եւմմից տեսէլը, մինչդեռ պարտամատեանին մէջ ծանր հիւանդութեամբ փոխադրուած ըլլալուն՝ յետագրուեցաւ, ցաւալի մը, ըսել է թէ՝ դրամարկղ մէջ արդիւնք նչանակուած չէ, ո'չ ալ ուրիշ հաշուոց կամ նոր չինութեանց անունով հաչիւ չունի վանքն որ երեւի, կրնայ յիշեալ եկեղեցականը՝ Տ. Ծարաթիւն Ս. Գաթրիրքի տարաքրութեամբ տարեկան նամակ մ'ունենալ ի ձեռին, սակայն զեղ. [illegible] զեղծում է, և Տ. Դաւիթ Վրդ. աւելի պատասխանատու է, որ այդ գումարը իւրացնելով հանդերձ, յանդգնութիւնը ունեցած է Տ. Ծարաթիւն Ս. Պատրիարքի պաշտօնագիրն ձեռք ձգել ու յիշեալ եկեղեցական անձնաւորութեան զրկել առ։ Ծանելին այն է որ 200 օսմ. լիրայի գումարը Ս. Աթոռոյ դրամարկղը չմտնելէն զատ, Ս. Աթոռը դատապարտուած է 1½ տարւոյ տոկոսն 2¼ օսմ. լիրա վճարել կ. Պ. փոխանորդ՝ Տ. Դէորգ եպիսկոպոս Երեցեանին ձեռօք։ Մինչ պէտք չէ՝ բարձրատիճան եկեղեցականն իր առած գումարը Տ. Ղեւոնդ վարդապետէն, կամ Դէորգ եպիսկոպոս Երեցեանէն պահանջէ։ կ'յուսանք որ հաշուեքննիչ մատենախմբը մանրազնին քննութեան ենթարկած է նրուսաղէմէն զրկուած պարտամատեանից արձանագրութեան տեսարը, ուր պիտի տեսնուի Տ. Ղեւոնդ Վրդ.ի, իր գրչովը յերիւրուած գործողութիւնները։

*** Նրուսաղէմ կարդացուեցաւ Տ. Մաքար եպիսկոպոսի յօդուածը։ Իրազեկ անձինք ցաւեցան և արգանաւեցան։ կը զարմանան թէ ինչ չեսա մոռցած է հրաժարեցուցեալ լուսարարապետին նկատմամբ Տ. Եղիշէ վրդ. Չիլինկիրեանի առաջարկին ի պատասխան ըսած սա խօսքերը թէ «ես այդ... մարդուն քօսէ չեմ տար» և այժմ եւած իր օրինաւոր ընտրութիւն և իրր մի արժանաւոր անձ կը չատագովէ։ Հապա ի Ցապէ ի ներկայութեան Տ. Մատթէոս վրդ.Գայըգճեանի և Տ. Վրթանէս վրդ.ին, «Վարդամ վարդապետն անարժան ու ապիկար մարդ է» ըսածին։

*** Ամեն. Տ. Մաղաքիա Ս. Պատրիարքէն երեք պաշտօնագիր հասան Տ. Ծարաթիւն Ս. Պատրիարք Հօր, և մի պաշտօնագիր՝ արդի Ելեմտից Տեսուչ վարդապետին հասցէին։ Ս. Պատրիարք Հօր ղրկուած վերջին պաշտօնագրով՝ կալուածոց մասին երկու հարցումներ եղած են, որոց պատասխանները ընդ փոյթ պիտի ղրկուին Պոլիս, հաշուեքննիչ մատենախմբին դիւրութեան համար։ Տ. Ծարաթիւն Ս. Պատրիարք Հօր իր պատասխանագրին մէջ կ'ակնարկէ նաեւ Տ. Մաղաքիա Եպս. Տէրունեան պարտագործութեան ատեան ուղարկուելուն մասին, և Թագուի Երիզուկի և Թաղուն ծանրութեանց, վաճառել և գնել կալուածոց հաչիւները, կալուածոց ցուցակները, հանգուցեալ միաբանից անուան յիշատակ եղած կալուածոց վարձքերու ցանկը, պարատմուրհակաց ցուցակը, որուն մէջ պէտք էր երեւէր բարձրատիճան եկեղեցականի մը տուած 200 օսմանեան լիրայի գումարը։ Եթէ երբեք ՈՖ անունով գրուած ըլլար, ինչպէս կ'տարակէ նախորդ Եւմմից տեսէլը, մինչդեռ պարտամատեանին մէջ ծանր հիւանդութեամբ փոխադրուած ըլլալուն՝ յետագրուեցաւ, ցաւալի մը, ըսել է թէ՝ դրամարկղ մէջ արդիւնք նչանակուած չէ, ո'չ ալ ուրիշ հաշուոց կամ նոր չինութեանց անունով հաչիւ չունի վանքն որ երեւի, կրնայ յիշեալ եկեղեցականը՝ Տ. Ծարաթիւն Ս. Գաթրիրքի տարաքրութեամբ տարեկան նամակ մ'ունենալ ի ձեռին, սակայն զեղ. [illegible] զեղծում է, և Տ. Դաւիթ Վրդ. աւելի պատասխանատու է, որ այդ գումարը իւրացնելով հանդերձ, յանդգնութիւնը ունեցած է Տ. Ծարաթիւն Ս. Պատրիարքի պաշտօնագիրն ձեռք ձգել ու յիշեալ եկեղեցական անձնաւորութեան զրկել առ։ Ծանելին այն է որ 200 օսմ. լիրայի գումարը Ս. Աթոռոյ դրամարկղը չմտնելէն զատ, Ս. Աթոռը դատապարտուած է 1½ տարւոյ տոկոսն 2¼ օսմ. լիրա վճարել կ. Պ. փոխանորդ՝ Տ. Դէորգ եպիսկոպոս Երեցեանին ձեռօք։ Մինչ պէտք չէ՝ բարձրատիճան եկեղեցականն իր առած գումարը Տ. Ղեւոնդ վարդապետէն, կամ Դէորգ եպիսկոպոս Երեցեանէն պահանջէ։ կ'յուսանք որ հաշուեքննիչ մատենախմբը մանրազնին քննութեան ենթարկած է նրուսաղէմէն զրկուած պարտամատեանից արձանագրութեան տեսարը, ուր պիտի տեսնուի Տ. Ղեւոնդ Վրդ.ի, իր գրչովը յերիւրուած գործողութիւնները։

*** Նրուսաղէմ կարդացուեցաւ Տ. Մաքար եպիսկոպոսի յօդուածը։ Իրազեկ անձինք ցաւեցան և արգանաւեցան։ կը զարմանան թէ ինչ չեսա մոռցած է հրաժարեցուցեալ լուսարարապետին նկատմամբ Տ. Եղիշէ վրդ. Չիլինկիրեանի առաջարկին ի պատասխան ըսած սա խօսքերը թէ «ես այդ... մարդուն քօսէ չեմ տար» և այժմ եւած իր օրինաւոր ընտրութիւն և իրր մի արժանաւոր անձ կը չատագովէ։ Հապա ի Ցապէ ի ներկայութեան Տ. Մատթէոս վրդ.Գայըգճեանի և Տ. Վրթանէս վրդ.ին, «Վարդամ վարդապետն անարժան ու ապիկար մարդ է» ըսածին։

ԲԱՂՁԱԿԻՑ ԿԱՐԾԻՔ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

Եղեսացի. Յուլիս 14.

ՎԱՃԱՌՈՒՄՈՂ ՔԱՀԱՆԱՆ

Պիթլիս.— Վերջերս Պիթլիսի մէջ կ'կարդանք.—

Երեւան նահանգի էջմիածնի ռուսական Ս. Նիկողայոս եկեղեցւոյ ծխատէր Բօրիս Վենեմինովը, ռուս ազգասիրութեամբ բորբոքուած վճռել է ծախել իրեն իւր ընտանիքով այն ռուս դրամատիրոջ, ո'վ որ կեղտարիւ գինուորական նախարարութեան «գնէ երկու հակայածանաւի արժէքը», կոչելով նրանց «Բօրիս» և «Սուրբ կատերինա զալանիներով»։

Պահանջուած գումարն ուղարկելուց յետոյ, նա իրեն, իւր կնոջը, երու աղկեր-

ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի (29)

ՓԻԼԻ ՎԻՒՆ
ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՀԱՄԲՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՊԱՏԿԵՐՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԷՆ

ՓՓՈՒՆ ԿՂԶԻՆ

Ժ.— ԱՆՁԻ ՀԱՍԱՐԱԿԱՆՆԵՐ

Բան Բօլինէզեա կ'գտնուի ծովու մէն լայնատարած մասին մէջ, որուն սահմանն է հիւսիսէն Հասարակած և հարաւէն Այծեղջիւր արեւադարձը։ Հինգ միլիոն քառ. քիլօմեդր տարածութեան մը վրայ օբիռուած կան տասնեակ կղզեխումբեր, 220 կղզիներէ բաղկացած, այն է Լուբէն դուրս ցցուած 11,000 քառ. քիլօմեդր մակերեսի մը, որուն վրայ կղզեակները հազարներով կ'համբուին։ Ասոնք կատարեալ ներն են ա'յն ընդծովեայ լեռներուն որոնց գագաթներուն վրայ, ինչպէս օդապարիկ մը պիտի ըներ Ալպեան կամ Հիմալայեան լեռներուն սրածայր կատարներուն միջև։ Միայն թէ օդը չէ՛ որ կ'կրէ զայն, այլ ջուրը։

Բայց, ինչպէս որ անդրպատին մէջ մինոլորտային ծփանքներու լայն տեղափոխութիւններ տեղի կ'ունենան, այնպէս ալ այս ավկիանոսին մակերեսոյթին վրայ Լուբերու տեղափոխութիւնն ներ տեղի կ'ունենան։ Մեծ հոսանքն արեւելքէն արեւմտեան կ'ընթանար, և սորին խաւերուն մէջ կ'ծաւալուն երկու հակառակ հոսանքներ Յունիսէն մինչև Հոկտեմբեր, երբ արեւ Հեգեսին Արեւադարձին կողմը կ'ուղղուի։ Ասկից զատ, Դաւիթի չորեակալքը կ'գիտուին չորս տեսակ մակընթացութիւններ, որք ամբողջ միևնոյն ժամուն տեղի չեն ունենար և ծովախաղացքը կ'չեզոքացնեն գրեթէ անզգալի ընելու սահման։ Իսկ այս զանազան արքիպելագոսներուն վրայնեցած կլիման էապէս փոփոխական է։ Լեռնատ կղզիները կ'կասեցնեն ամպերը, որք իրենց անձրեւներն կ'թափեն անոնց վրայ։ Ցած կղզիներն աւելի երաշտ են, որովհետեւ ամպերը կ'փախչին սերզ հովերուն առջեւէն։

Շատ զարմանալի բան պիտի ըլլար, եթէ զրօսաշրջիկն մատենադարանը պատղամների վերաբերեալ քարէաններ չպատրաստնկէր։ Քարէաններու կատարեալ հաւաքածոյ մ'ունի, և Ֆրազըլէն, նատագախօսմբին ամէնէն լարջ անդամը, յաճախ կ'քնէ զանոնք։ Իսկ Իվէռնէա նահանգի կ'համարի անձնատուր ըլլալ ուղեւորութեան անակնկալներուն, ա'յն աքանչեցման՝ զոր կ'առթէ իրեն այս արուեստական կղզիին տեղափոխութիւնը, և բնաւ չի բաղձար իր ուղեղը ծանրաբեռնել մարդկային կրքերուն մեղքերով, որոնք կ'առթեն ամէն տեսակ չարիքներ։ Ամէն ինչ կ'ենթադրէ որ Ֆրանսայի պատկանող կղզիներուն մէջ — ինչ որ արդիւնք է իր վերջ կրօնքին, մինչ Շաթամ կամ Նիւ Զիլանտ ամերիկեան կղզիներուն մէջ, ամէնէն հնամենիները են, մինչև իսկ երբ իրենց ծագումը բարակերպ է (էթոլիթ)։ Ուսի լեռնային ամբողջ գաւառ մը կայ Թաղուած Խաղաղականի ջուրերուն մէջ։ Սգէնարբա—Այլընտ մեն կուգայ անոր գագաթներուն վրայ, ինչպէս օդապարիկ մը պիտի ըներ Ալպեան կամ Հիմալայեան լեռներուն սրածայր կատարներուն միջև։ Միայն թէ օդը չէ՛ որ կ'կրէ զայն, այլ ջուրը։

Բայց, ինչպէս որ անդրպատին մէջ մինոլորտային ծփանքներու լայն տեղափոխութիւններ տեղի կ'ունենան, այնպէս ալ այս ավկիանոսին մակերեսոյթին վրայ Լուբերու տեղափոխութիւնն ներ տեղի կ'ունենան։ Մեծ հոսանքն արեւելքէն արեւմտեան կ'ընթանար, և սորին խաւերուն մէջ կ'ծաւալուն երկու հակառակ հոսանքներ Յունիսէն մինչև Հոկտեմբեր, երբ արեւ Հեգեսին Արեւադարձին կողմը կ'ուղղուի։ Ասկից զատ, Դաւիթի չորեակալքը կ'գիտուին չորս տեսակ մակընթացութիւններ, որք ամբողջ միևնոյն ժամուն տեղի չեն ունենար և ծովախաղացքը կ'չեզոքացնեն գրեթէ անզգալի ընելու սահման։ Իսկ այս զանազան արքիպելագոսներուն վրայնեցած կլիման էապէս փոփոխական է։ Լեռնատ կղզիները կ'կասեցնեն ամպերը, որք իրենց անձրեւներն կ'թափեն անոնց վրայ։ Ցած կղզիներն աւելի երաշտ են, որովհետեւ ամպերը կ'փախչին սերզ հովերուն առջեւէն։

Ուսի լեռնային ամբողջ գաւառ մը կայ Թաղուած Խաղաղականի ջուրերուն մէջ։ Սգէնարբա—Այլընտ մեն կուգայ անոր գագաթներուն վրայ, ինչպէս օդապարիկ մը պիտի ըներ Ալպեան կամ Հիմալայեան լեռներուն սրածայր կատարներուն միջև։ Միայն թէ օդը չէ՛ որ կ'կրէ զայն, այլ ջուրը։

Բայց, ինչպէս որ անդրպատին մէջ մինոլորտային ծփանքներու լայն տեղափոխութիւններ տեղի կ'ունենան, այնպէս ալ այս ավկիանոսին մակերեսոյթին վրայ Լուբերու տեղափոխութիւնն ներ տեղի կ'ունենան։ Մեծ հոսանքն արեւելքէն արեւմտեան կ'ընթանար, և սորին խաւերուն մէջ կ'ծաւալուն երկու հակառակ հոսանքներ Յունիսէն մինչև Հոկտեմբեր, երբ արեւ Հեգեսին Արեւադարձին կողմը կ'ուղղուի։ Ասկից զատ, Դաւիթի չորեակալքը կ'գիտուին չորս տեսակ մակընթացութիւններ, որք ամբողջ միևնոյն ժամուն տեղի չեն ունենար և ծովախաղացքը կ'չեզոքացնեն գրեթէ անզգալի ընելու սահման։ Իսկ այս զանազան արքիպելագոսներուն վրայնեցած կլիման էապէս փոփոխական է։ Լեռնատ կղզիները կ'կասեցնեն ամպերը, որք իրենց անձրեւներն կ'թափեն անոնց վրայ։ Ցած կղզիներն աւելի երաշտ են, որովհետեւ ամպերը կ'փախչին սերզ հովերուն առջեւէն։

Ուսի լեռնային ամբողջ գաւառ մը կայ Թաղուած Խաղաղականի ջուրերուն մէջ։ Սգէնարբա—Այլընտ մեն կուգայ անոր գագաթներուն վրայ, ինչպէս օդապարիկ մը պիտի ըներ Ալպեան կամ Հիմալայեան լեռներուն սրածայր կատարներուն միջև։ Միայն թէ օդը չէ՛ որ կ'կրէ զայն, այլ ջուրը։

Բայց, ինչպէս որ անդրպատին մէջ մինոլորտային ծփանքներու լայն տեղափոխութիւններ տեղի կ'ունենան, այնպէս ալ այս ավկիանոսին մակերեսոյթին վրայ Լուբերու տեղափոխութիւնն ներ տեղի կ'ունենան։ Մեծ հոսանքն արեւելքէն արեւմտեան կ'ընթանար, և սորին խաւերուն մէջ կ'ծաւալուն երկու հակառակ հոսանքներ Յունիսէն մինչև Հոկտեմբեր, երբ արեւ Հեգեսին Արեւադարձին կողմը կ'ուղղուի։ Ասկից զատ, Դաւիթի չորեակալքը կ'գիտուին չորս տեսակ մակընթացութիւններ, որք ամբողջ միևնոյն ժամուն տեղի չեն ունենար և ծովախաղացքը կ'չեզոքացնեն գրեթէ անզգալի ընելու սահման։ Իսկ այս զանազան արքիպելագոսներուն վրայնեցած կլիման էապէս փոփոխական է։ Լեռնատ կղզիները կ'կասեցնեն ամպերը, որք իրենց անձրեւներն կ'թափեն անոնց վրայ։ Ցած կղզիներն աւելի երաշտ են, որովհետեւ ամպերը կ'փախչին սերզ հովերուն առջեւէն։

Ուսի լեռնային ամբողջ գաւառ մը կայ Թաղուած Խաղաղականի ջուրերուն մէջ։ Սգէնարբա—Այլընտ մեն կուգայ անոր գագաթներուն վրայ, ինչպէս օդապարիկ մը պիտի ըներ Ալպեան կամ Հիմալայեան լեռներուն սրածայր կատարներուն միջև։ Միայն թէ օդը չէ՛ որ կ'կրէ զայն, այլ ջուրը։

Բայց, ինչպէս որ անդրպատին մէջ մինոլորտային ծփանքներու լայն տեղափոխութիւններ տեղի կ'ունենան, այնպէս ալ այս ավկիանոսին մակերեսոյթին վրայ Լուբերու տեղափոխութիւնն ներ տեղի կ'ունենան։ Մեծ հոսանքն արեւելքէն արեւմտեան կ'ընթանար, և սորին խաւերուն մէջ կ'ծաւալուն երկու հակառակ հոսանքներ Յունիսէն մինչև Հոկտեմբեր, երբ արեւ Հեգեսին Արեւադարձին կողմը կ'ուղղուի։ Ասկից զատ, Դաւիթի չորեակալքը կ'գիտուին չորս տեսակ մակընթացութիւններ, որք ամբողջ միևնոյն ժամուն տեղի չեն ունենար և ծովախաղացքը կ'չեզոքացնեն գրեթէ անզգալի ընելու սահման։ Իսկ այս զանազան արքիպելագոսներուն վրայնեցած կլիման էապէս փոփոխական է։ Լեռնատ կղզիները կ'կասեցնեն ամպերը, որք իրենց անձրեւներն կ'թափեն անոնց վրայ։ Ցած կղզիներն աւելի երաշտ են, որովհետեւ ամպերը կ'փախչին սերզ հովերուն առջեւէն։

ձման միջոցին, այն ատեն, ծրարն առաքող Թղթատարական պաշտօնարանը մէկ ղրուշնոց դրոշմ մը կ'փակցնէ անոր վրայ, որոշ կերպով գրելով. «Պէտք է վկայագիր մը ղրկել Թէ ծրարն յանձնուած է։» Եւ կամ այս վկայագրին յատուկ կնիքը կ'դնէ, և վկայագրին վրայ նշանակելով ծրարին ո՛ւր ղրկուիլը, կ'կցէ առաքման Թուղթին, և այնպէս կ'ղրկէ որոշեալ տեղը։ Երբ Թղթատարական ծրարն յանձնուելէ ետք վկայագիր ուզուի Թէ իրօք հասա՞ծ է որոշեալ անձին ձեռքը, առաքող Թղթատարական պաշտօնատունը կը գրէ վկայագիր մը, հաստատող Թէ ծրարն յանձնուած է որոշեալ անձին, վրան մէկ ղրուշնոց դրոշմ կ'փակցնէ, որուն ծախքը պէտք է վճարէ Թղթատարական ծրարն առաքող անձը, և այս վկայագիրը կ'ղրկէ ա՛յն պաշտօնատան որ ծրարը պէտք էր յանձնել որոշեալ անձին։ Թղթատարական ծրարն որոշեալ անձին յանձնող պաշտօնատունը կ'վերադարձնէ այս վկայագիրը, իբր պաշտօնական Թուղթ, առաքող պաշտօնատան, վկայագրին ներքև ստորագրել տալով ծրարն ստացող անձին, և դնելով օրուան Թուականը կրող կնիքը։ Վկայագիրն ապա կ'յանձնուի ծրարն առաքող անձին, երբ ներկայանայ Թղթատուն։

Յօդ. ԺԵ.—Երբ Թղթատարական ծրար մը յանձնուի առաքող Թղթատան, պաշտօնեան կտրօնաւոր յատուկ տետրակէն կ'հանէ ստացագիր մը, ուր նշանակուած կ'ըլլան ծրարին մանրամասնուԹիւնները։ Պաշտօնեային ստորագրած կտրօնները պիտի պահուին դիւանին մէջ։

Յօդ. ԺԶ.— Թղթատարական ծրարին վրայ եղած մանրամասնուԹիւնք պիտի նշանակուին նաև առաքման տոմարին մէջ։

Յօդ. ԺԷ.—Թղթատարական ծրարները առաքող պաշտօնատան կողմէ կ'նշանակուին պատրոյի մը մէջ և այնպէս կ'ղրկուին որոշեալ տեղը։ Անարժէք ծրարներն և առաքման Թուղթերը, և եԹէ հարկ ըլլայ, ծրարներուն յանձնուած ըլլալն հաստատող վկայագիրները բաց կ'որուին Թղթատարներուն, կամ ցրուիչներուն (facteur)։ ԵԹէ չոգենաւին մէջ ցրուիչ չգտնուի, այսպիսի ծրարները կը բաժնուին ըստ ղրկուելիք Թղթատարական պաշտօնարաններուն, և առանձին պարկերու մէջ կ'դրուին։ Այս պարկերն ապա չոգենաւ կ'յանձնուին, նաւապետին կամ չոգենաւին գործակալուԹենէն վկայագիր առնելով։ Երբ ծրարներն արժէքաւոր են, մի առ մի կը կ'յանձնուին ցրուիչներուն կամ Թղթատարներուն, մասնաւոր տոմարի մը մէջ առնելով անոնց ստորագրուԹիւնը Թէ ստացած են այդ ծրարները։ Դարձեալ, ծրարներուն նաւապետներու կամ գործակալուԹեանց ըստ տեղւոյն մէկիկ մէկիկ յանձնուած ժամանակն ալ ստացագիր կ'առնուի։

Յօդ. ԺԸ.— Երբ ծրար մը հասնի Թղթատարական պաշտօնատուն, անոր վերաբերեալ Թուղթերը կ'բաղդատուին առաքման պորտուային հետ, կամ ծրարը կ'կշռուի, և ծանրուԹեան չափը կ'բաղդատուի եզերքին կամ առաքման Թուղթին վրայ նշանակուած ծանրուԹեան հետ. կնիքներն ալ կ'բաղդատուին, և այս գործողուԹիւնները կ'կատարուին երկու պաշտօնեայի ձեռքով։ Երբ այս պաշտօնեայք ծրարին յարակից Թուղթերուն մէջ սխալ մը կամ ԹերուԹիւն մը նշմարեն, կամ տեսնեն Թէ Թուղթ մը պակաս է, և անկանոնուԹիւն կայ, պիտի նշանակեն պորտուային մէջ, իրենց ստորագրուԹեամբ ներքև։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՒՐԵՐ ՌԱԶՄԱԴԱՇՏԷՆ.—Տէյլի Թէլէկրաֆի Մօճիի մասնաւոր Թղթակիցը հետևեալը կ'հեռագրէ Օգոստ. 1 Թուով.— Առ հասարակ Ամուր գետին բերանի ամրուԹիւնները չինուած էին ծովահէններու յարձակմանց համար, այս պատճառաւ ամրուԹեանց Թնդանօթները հին ձևով են։ Այլ սակայն պատերազմին ծագումէն ի վեր մեծ քանակուԹեամբ նորահնար Թնդանօթներ աւելցան և պահակազօրքն ալ չատցաւ։ Ամուր նահանգի բնակիչները որք ռուսական յաղթական պարտուԹիւններէն յուսահատ եղած են, վախ կ'յայտնեն Թէ քիչ ատենէն Ճապոնցիք պիտի գրաւեն չրջակայ հողերը, երբ Վլատիվոստոքի իրական պաշարումն սկսի։ Խապարի ծովախորշէն մինչև Ամուրի գետաբերանը ուԹսուն ծովային մղոն ճամբայ կայ, որով անկարելի չէ Ամուրի գետաբերնին ամրակոծումը. եԹէ Ճապոնցիք գրաւեն այդ կողմերը, Վլատիվոստոքն ալ ձեռք ձգած կ'ըլլան։ Այլ եւս ժամանակն հասած է ռազմական կարեւոր գործողուԹեանց։

⁂ Տէյլի Թէլէկրաֆի Ավօմորիի Թղթակիցը կ'հեռագրէ Թէ Հիրօզօքիի մէջ զետեղուած ռուս գերիները տակաւին արտօնուԹիւն չեն ստացած տեսնելու իրենց կիներն ու զաւակները. միայն մէկ սպայ կրցաւ տեսակցիլ իր կնոջ հետ։ Բանտարկեալներուն տղաքը տանդէ բռնուած են և չեն կարող բան մ'ըսել։ Երէկ Նորաչինօ ղրկուած գերիներուն մէջ կ'գտնուէին երկու Հոլլէն, երկու Լեհ, երեք Թաթար, մէկ Գերմանացի և 17 Ռուս։ Սասեպոյի հրամանատարն ու կառավարիչը իբր 600 գերիներով Օգոստ. 10ին պիտի ժամանեն։ Բօլտաֆի կ'ըսէ Թէ Սախալին կղզին հարստուԹեան անսպառ աղբիւրներ ունի։

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ ԹԷ ՊԱՏԵՐԱԶՄ.— Թայմզի Թօքիօյի Թղթակիցն հետևեալը կը հեռագրէ Օգոստոս 3 Թուով.—ՀաշտուԹեան ժողովին հանդէպ Ռուսիոյ բռնած ընԹացքն յայտնապէս զայրոյթ կ'պատճառէ Ճապոնցիներուն։ Մամուլը դիտել կուտայ Թէ բովանդակ պատերազմի ընԹացքին Ճապոն չափաւոր և համեստ գտնուեցաւ։ Ճապոն զգուշաւորուԹեամբ ետ կեցաւ ամէն անապարծուԹենէ և կամ ո և է ընԹացքէ որ Թշնամին կրնար նուաստացնել, ու հիմա հաշտուԹեան ժողովին կ'մասնակցի անչչուկ ու համեստուԹեամբ։ Այսուհանդերձ, Թէ՛ ծովու և Թէ ցամաքի վրայ Ճապոնի տարած յաղԹուԹեանց միօրինակ չարքն իրաւունք կուտայ իրեն որ յաղԹականի չեշտով խօսի և հաշտուԹեան պայմանները ներկայացնէ, մինչդեռ, ասոր հակառակ, Ռուսիա է որ ինքզինքն յաղԹական կարծելով իրաւունք ունենալ կ'Թուի պայմաններ ներկայացնելու, և կը յայտարարէ Թէ բանակցուԹեանց կ'մասնակցի բարուԹիւն մ'ընելու համար։ Կ'երևայ Թէ Ռուսիա երեք բանի վրայ յոյս դրեր է. նախ՝ Զօր. Լինիեւիչի յաղԹուԹեան հաւանականուԹեան վրայ. երկրորդ՝ ՏէրուԹեանց կողմէ միջամտուԹեան մը վրայ. երրորդ՝ Ճապոնի սպառման և սպառման վրայ։ Լինիեւիչի յաջողուԹեանց նկատմամբ Ճապոն բան մ'ըսած չունի. տէրուԹեանց միջամտուԹեան համար կ'ըսէ Թէ, եԹէ երբեք եւրոպական խառնաչփոԹուԹիւն մը ծագի, բոլոր տուած ըլլալու պատասխանատուուԹիւնը Ռուսիոյ պէտք է վերագրել։ Գալով Թէ Ճապոն կրնայ սպառիլ, քիչ ատենէն Ճապոն ցոյց պիտի տայ Թէ ամէն ժամանակէ աւելի կարող է քաջուԹեամբ չարունակել պատերազմը. Ճապոն այժմ կ'մտածէ Թէ Ռուսիա չօչափելի դասեր նոր չարքի մը պէտք ունի, իրաց կացուԹիւնը լաւ ըմբռնել կարենալու համար։ Ուշագրաւ է որ նոյն իսկ Ճապոնի չափաւոր Թերթերն այս տեսակ լեզու մը կ'գործածեն. բոլոր առաջնակարգ Թերթերը կ'ըսեն Թէ ամերիկեան հաշտուԹեան քիչ յոյս կայ, դիւանագիտական պատրաստուԹիւնք փուԹով յառաջ կ'տարուին։

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՅՈՅՍԵՐԸ.—Բօլէֆէյէ Բօլէտֆոտէյ Բարիզի իրազէկ անձնաւորուԹենէ մը կ'իմանայ Թէ Մ. Վիդդէի Ամերիկա ուղևորելէն ի վեր, Բարիզի դիւանագիտական չրջանակի մէջ տակաւին լաւ են յուսալ Թէ հաշտուԹեան բանակցուԹիւնք անյաջող ելք մը չպիտի ունենան։ ԴժուարուԹեան գլխաւոր կէտը պատերազմական տուգանքի վճարման խնդիրն է Ռուսիոյ համար, բայց կ'յուսան որ Բեզերապուրկի դահլիճն չատ ալ նողոք չպիտի գտնուի այս խնդրոյն մէջ, եԹէ Ճապոնցիք չատ պահանջկոտ չըլլան։ Կ'յուսացուի որ երկու ՏէրուԹիւններն ալ ընդհանուր մարդկուԹեան համար կարևորուԹիւն ունեցող այս հաշտուԹեան խնդրոյն լրջուԹիւնը պիտի գնահատեն և տարակոյս չկայ որ Ճապոնի և Ռուսիոյ պատուիրակները պաշտօն ընդունած են, ամէն պարագայի մէջ բանակցիլ և համաձայնուԹիւն մը գոյացնել։

ՄԱՆՉՈՒՐԵԱՆ ՌԱԶՄԱԴԱՇՏԷՆ.— Մօճիէն կ'հեռագրեն առ Տէյլի Թէլէկրաֆ Օգոստ. 4 Թուով.—Ռազմային ճակատէն դարձող սպայ մը կ'ըսէ Թէ Մանչուրիոյ մէջ Ռուսաց ոյժերն քանի զօրաբանակներ են, որոց իւրաքանչիւրն 15,000ական հոգինոց երկերկու զօրաբաժիններէ կ'բաղկանայ։ Ասկէ զատ 800 Թնդանօթ ունին։ Ամէն օր Ռուսիայէ նոր Թնդանօթներ կը հասնին։ Զօր. Լինիեւիչի գլխաւոր ոյժերը Բանէնչէնկէ մինչև Շանկըան երկարող գծին վրայ կեդրոնացած են։ Բաղդատմամբ Բուրաւաքին, Զօր. Լինիեւիչ չատ գործունեայ է։ Անձրևներն այնչափ առատ չէին որով զինուորական աշխատուԹիւնք նուազ արգիլուեցան։ Իսկ եԹէ անձրևները չատնան գործողուԹիւնք պիտի դադրին։ Տաքը մեծ է. ջերմաչափը չուքի մէջ 97 և արեւու մէջ 120 աստիճան է (Ֆարէնհայդ)։ Մանչուրիոյ մէջ Ռուսերը Ճապոնցւոց կեդրոնին դէմ չատ մեծ ոյժեր կեդրոնացուցած են։ Շատ կէտերու մէջ յառաջապահներն հազար մեղրի չափ միայն հեռու են իրարմէ։ Ֆաքումէնի ուղղուԹեամբ ռուս օգնական չատ զօրք կ'հասնին, որոց ընդհանուր գումարն 300,000 հոգի կ'կարծուի։

Մ. ՎԻԴԴԷԻ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴՆԵՐԸ.— Բեզերապուրկէն հետևեալը կ'հեռագրեն առ Թայմզ, Օգոստ. 3 Թուով.—Մ. Վիդդէի անձնական մէկ բարեկամը կ'ըսէ Թէ ռուս լիազօր պատուիրակը մտադրած է հաշտուԹիւն կնքել, և Թէ ո և է միջոց մը պիտի գտնէ Ճապոնի պահանջումներուն ու Ռուսիոյ վարկին պահպանման միջև իրաւախոհուԹիւն մը գոյացնելու։ Միւս կողմէ, կ'ահզեկանամ Թէ Մ. Վիդդէի մեկնելէն ի վեր իր Թշնամիները անդադար և յաջողուԹեամբ մեքենայուԹիւններ կ'բանեցնեն իրեն դէմ, որով կրցան Բեզէրհօֆի մէջ ցվերջ պատերազմի ոգին վերահաստատել։ Պայց զուգադիպուԹեամբ մը չէ, եԹէ Պիօրքէի վեհապետական տեսակցուԹիւնն և Բեզէրհօֆի մէջ գումարուած աւագ Խորհուրդը տեղի կունենան Մ. Վիդդէի բացակայուԹեան միջոցին և առանց անոր գիտուԹեան կամ ԹելադրուԹեան. նոյնպէս ուշագրաւ է որ Ռուսիա կարևոր որոշումներ կուտայ այն պահուն երբ իր մեծագոյն քաղաքագէտը երկրէն դուրս կ'գտնուի։ Այս իրողուԹեանց բացատրուԹիւնը պէտք է փնտռել սա պարագային մէջ Թէ Մ. Վիդդէ իր յառաջդիմական գաղափարներով հակառակորդներ չահած է ազդեցիկ չրջանակներու մէջ։

ԵՐԿՈՒ ԲԱՆԱԿՆԵՐՈՒՆ ՈՅԺԸ.— Դոդ. Կէտքէ, որուն անունն յիշեցուեցաւ միշտ այս պատերազմին մէջ իբր ճապոնական բանակին նախկին մարզիչ, հետևեալը գրած է Պեչչէլէր Թակէպլաթի մէջ. —«Ճապոնցւոց չահը կ'պահանջէ որ այս պահուս մեծ յաղԹանակ մը տանին։ ԵԹէ Ճապոնցիք կ'վարանին յարձակողականի սկսելու, պատճառն այն է որ Թուով գերազանց չեն Ռուսերէն, և գուցէ նոյն իսկ քիչաւոր են անոնցմէ։ Այնպէս կ'կարծեմ Թէ Ճապոնցիք առ նուազն 400,000 հոգի ունին պատերազմի դաչտին վրայ, և առ առաւելն 430,000 հոգի։ Գալով Զօր. Լինիեւիչի, անիկա ըստ իս, 390,000 հետևակազօրք, 30,000 հեծելազօրք եւ 50,000 հրետաձիգ ունի, այսինքն ընդ ամենայն 470,000 հոգի։ Ուժերու հաւասարակշռուԹիւնն հաստատուած է պատերազմի դաչտին վրայ, և նոր մեծ ճակատամարտ մը միայն կրնայ յեղաշրջել ուժերու այս հաւասարակշռուԹիւնը։»

ՉԱՐԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ԽԱՊԱՐՈՎՍՔԷ ՂՐԿՈՒԱԾ ՈՒՂԵՐՁԻՆ.—Մ. Վիդդէի խաղաղասէր յայտարարուԹեանց սուր հակապատկեր մը կ'կազմէ Թայմզի ԹղԹակցին Բեզերապուրկէ ղրկած հետևեալ տեղեկուԹիւնը.— «Ինչպէս կ'ծանուցանէ Պաշտօնաթերթը, Ռուսիոյ Կայսրն ի պատասխան հաւանուԹիւն յայտնեց Խապարովսքէ հասած ուղերձին, որուն մէջ փափաք յայտնուած էր չարունակել պատերազմը մինչեւ որ փճանայ Թշնամին և խնդրուած էր որ ռուս հողէն տեղ չտրուի կամ պատերազմական տուգանք չվճարուի Թշնամւոյն։

Ռուսիոյ Կայսեր վերագրուած յիշեալ հաւանուԹիւնը չատ կարեւոր է, քանի որ չի համապատասխաներ իրողուԹեանց։ Բեզերապուրկի ԹերԹերը կ'գրեն Թէ Խապարովսքի Դուման. Ժողովին կողմէ Յուլիս 30 Թուով ղրկուած ուղերձը, զոր ներքին գործոց նախարարը ներկայացուց Կայսեր, ի մէջ այլոց հետևեալ տողերը կ'պարունակէ.

«Զենք կրնար ըմբռնել Թէ Ռուս ՏէրուԹիւնն ինքզինք յաղԹուած յայտարարէ կամ հող բաժնէ իր ամբողջուԹենէն և կամ ո և է տուգանք մը վճարելու հաւանուԹիւն տայ։ Ռուս հողէն մատնաչափ մը հող կամ րուբլի մը տուգանք կարելի չէ տալ, և այս սկզբունքով կարելի է միայն սկսիլ հաշտուԹեան բանակցուԹեանց։

«Վեհափառ Տէր. Քու գահոյիցդ բարձրուԹենէն յայտարարած ես արդէն Թէ ռուս Մ. Արեւելքը պատուար մը պիտի ըլլայ Դեղին ցեղին դէմ, և Ամուրի ընդարձակ երկիրը, իր բազում և բազ խաղաղ գանձերով, կրնայ ըլլալ այդ պատուարը Թէ՛ ներկայիս և Թէ ապագային մէջ։ Այդ մեծ երկրին վիճակուած է կոչուած ըլլալ այն մրցման և պայքարին որ տեղի պիտի ունենայ Արեւելքի և Արեւմուտքի միջեւ, Ծ. Ասիական հեԹանոսուԹեան և եւրոպական քրիստոնեայ քաղաքակրԹուԹեան միջեւ, որուն պաշտպանն ու տէրն է եղած մինչեւ ցարդ սլաւազգի մեծ Ռուսիան։ Այս երկիր չատ ընդարձակ և հարուստ է, և իր պէտքերը ծածկելու համար պէտք չունի Քու կայսրուԹեանդ ուրիչ մասերուն։ Ուստի կ'համարձակինք յուսալ և հաւատարմօրէն խնդրել Բեզ, ով մեր մեծ Վեհապետը, որ ընդունիս մեր այս աղերսանքը։»

Ռուսիոյ կայսրը սակայն հակառակ Թայմզի Թղթակցին հաղորդած տեղեկուԹեան, չպատասխանեց այս ուղերձին, այլ սա դիտողուԹիւնը մակագրեց անոր վրայ։

«Կատարելապէս կ'մասնակցիմ Խապարովսքի քաղաքային ժողովին զգացումներուն. և չնորհակալ եմ իրմէ։»

Այս մակագրուԹիւն կատարելապէս համաձայն է ուրիչ զանազան ուղերձներու վրայ մինչեւ ցարդ կայսեր կողմէ գրուածներուն։

Մ. ՎԻԴԴԷ ՆԱԽԱԳԱՀ ՌՈՒԶՎԷԼԴԻ ՄՕՏ.—Մ. Վիդդէ և Պառոն Ռօզէն ուրբաԹ առաւօտ Նիւ Եօրքի ռուս մատրան մէջ աղօԹողուԹեանց ներկայ գտնուելէ ետք, Օյսդէրպէյ գացին Մր. Ռուզվէլդի այցելուԹեան։ Սրահ—վակոնի մը մէջ նստած էին և Մամլոյ բազմաԹիւ ներկայացուցիչներ իրենց լուսանկարչական գործիքներով կ'ընկերանային անոնց. սակայն Մ. Վիդդէ դէպ ճամբայ չելած, լուսանկարչական յանդուգն փորձի մը նշմարկուեցաւ. այսինքն երբ մատուէն դուրս կ'ելնէր, իր ստնելիք կառքին մէջ գտնուող լուսանկարիչ մը յանկարծ բացաւ գործիքին բերանը, Մ. Վիդդէն լուսանկարելու դիտմամբ. Մ. Վիդդէ նախ բարկացաւ Թէև, բայց երբ եկեղեցւոյն մօտեցաւ մը վրայէն մանչ մը գոչեց «չատ ապրի Մ.Վիդդէ», և ժողովուրդը ձայնակից եղաւ անոր, Մ. Վիդդէ ժպտեցաւ և չնորհակալուԹիւն յայտնեց գլխարկն հանելով, և ճամբայ ելաւ։ Օյսդէրպէյի կայարանին մէջ պատրաստ կար Մր. Ռուզվէլդի երկանիւ փոքր կառքը, որուն վրայ արեւին տաքէն ապահով ըլլալու համար հովանի մը քաշուած էր, և սեւամորԹ մ'էր կառավարը։ Մ. Վիդդէ առանձին բաց գոյն զգեստ մը հագած և յարդէ գլխարկ մը դրած, սիկառէԹ մը ծխելով ուրախ զուարԹ կ'խօսակցէր Պառոն Ռօզէնի հետ, մինչ կառքը Ռուզվէլդի փայտաշէն փոքր տանը կ'առաջանար։ Մ. Ռուզվէլդի տանը առներ զիրենք։ Մ. Ռուզվէլդի տանը դէմ նող ճամբուն վրայ գտնուած փոքր պանդոկի մը ճաշասրահին մէջ ժողվուած էին Ամերիկացի և Անգլիացի օտարազգիներ, մէկ քանի կաԹոլիկ կրօնաւորներ և բազմաԹիւ կիներ։ Հոն էին նաեւ երկու Քօրէացիներ որք կ'ուզէին Մր. Ռուզվէլդի ներկայանալ Քօրէայի գործերուն համար, բայց պաշտօնական յանձնարարուԹիւն չունէին։ Մ.Վիդդէ ռուս դեսպանին միջոցաւ նախագահ Ռուզվէլդի ներկայացուելէ եւ նախագահին կողմէ չատ մեծ յարգանքով ողջունուելէ ետք, Ռուսիոյ Կայսեր ինքնագիր մէկ նամակն յանձնեց Մր. Ռուզվէլդի։ Այդ նամակին մէջ, որ անգլիերէն լեզուով գրուած էր, պարզուած էին Կայսեր տեսուԹիւններն այն պարագաներուն վրայ, որոց վրայ հիմնուելով կ'ուզէր քննել հաշտուԹեան պայմաններուն բնուԹիւնն ու վճռել անոնց ընդունելուԹիւնը։ Կայսրն իր այս գրուԹիւնը ղրկած էր ի նշան առ Նախագահն ունեցած իր բարեկամական զգացմանց։ Առանց սահմանափակելու Մ. Վիդդէի տրուած արտօնուԹիւնը, կայսրն իր այդ նամակով նախագահին պարզած է իր տեսուԹիւններն և պահպանուԹեան է Ռուսիոյ անսասան բարեկամուԹիւնն Ամերիկայի առաջին քաղաքացիին համար։ Ճաշէն ետք Մ. Վիդդէ Ֆրանսերէն լեզուով երկար տեսակցուԹիւն մ'ունեցաւ Մր. Ռուզվէլդի հետ և ամբողջացուց կայսեր նամակին պարունակուԹիւնը։

ԴԻՒՄԷՆԻ ՌԱԶՄԱԴԱՇՏԷՆ.— Կենսանէ կ'հեռագրեն առ Տէյլի Թէլէկրաֆ Օգոստոս 4 Թուով.—Հիւսիսային Քօրէայի մէջ ռուս բանակը տակաւ կ'զօրանայ. Հէօրիօնկի ուղղուԹեամբ 30,000 ռուսական և ուրիչ 30,000 ռուսեր ալ Դումէնի հիւսիսային կողմը կ'սպասեն։ Պաշտպանողական դիրքեր կ'հաստատեն իրենց յենարան ընելով Հէօրիօնկը։ Իրենց պաշտօնն է արգիլել Ճապոնցւոց յառաջխաղացումը։ Առատ անձրեւներու պատճառաւ դժուարացան երկու կողմի գործողուԹիւնները։

⁂ Օզաքայէ կ'հեռագրեն Թէ հիւսիսային Քօրէայի մէջ երեք տարիէ ի վեր նմանը չտեսնուած հեղեղանման անձրեւներ կործանեցին Դումէնի վրայ գտնուած կամուրջները, և ճամբաներն անանցանելի ըրին։

ՉԻՆ ԵՒ ԴԻՊԷԴ.— Անցեալ տարի Օգոստոսին, ինչպէս կ'յիշուի, Մեծ Լաման փախաւ Լհասայէ, անգլիական արշաւախումբին հասնելէն քիչ առաջ։ Անկէ ի վեր Ուրկայի մէջ (Մոնկոլիա) կ'բնակէր։ Չինու կառավարուԹեան համար անհանգստուԹիւն պատճառող վիճակ մ'էր այս, զի Մեծ Լամային ռուսասէր մեքենայուԹեանց լուրերը կ'հասնէին իրեն։ Բեքինի մէջ չատ կ'վախնային որ այս վիճակ ռուս կառավարուԹեան հետ ծանր դժուարուԹեանց պատճառ ըլլար, մանաւանդ երբ Ռուսերը պատերազմին աւարտումէն ետք Ճապոնցիներուն հետ զբաղում չունենային։ Բեքինէ քանիցս լուր ղրկուեցաւ ի Դիպէդ, բայց Մեծ Լաման կարեւորուԹիւն չընծայեց այդ լուրերուն, և Չինու կայսրը վերջապէս ստիպուեցաւ հրովարտակ մը հանել, որուն մէջ խոստում կ'կատարէր Մեծ Լաման իր անփուԹուԹեան համար, և կ'սպառնար զինու զօրուԹեամբ Դիպէդ վերադարձնել զինքը, եԹէ չհնազանդի կամաւ դառնալ հոն։ Տալայի Լաման այս սպառնական հրամանագիրն ընդունելուն պէս մեկնեցաւ Ուրկայէ, Դիպէդ դառնալու համար։

ՌՈՒՍ ԶՕՐԱՑ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ.— Խերսոնի մէջ 32 զինուորներ ամբաստանուած էին Թէ իրենց սպաներէն մին սպաննած և ուրիչ մը սպաննել փորձած են անցեալ Յուլիս 3ին։ Ամբաստանեալներէն հինգն հրացանի բռնել վճռեց և չորս հասը տաժանակիր աշխատուԹեան դատապարտեց։

ՆԻԺՆԻ ՆՈՎԿՈՐՈՏԻ ՏՕՆԱՎԱՃԱՌԸ.—Ցվերջ տօնավաճառի, Նիժնի Նովկորոտ կուսակալուԹիւն պիտի ըլլայ. Զօր. Ունդէրպէրկէր ընդհանուր կառավարիչ անուանուեցաւ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ.— Թայմզի Թօքիօյի ԹղԹակիցն հետևեալը կ'հեռագրէ. —Պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ Թէ Օգոստ. 3ին կէս օրէ առաջ ժամ 4ին երկու ռուս Թորփիլահալած յարձակեցան ճապոնական առեւտրական չոգենաւի մը, Քեչօ Մարուի վրայ, Քօրէայի բացերը։ ԵօԹը ռումբեր զարնուեցան կաԹսային և կամուրջին, սպաննելով նաւապետն ու երկրորդն և վիրաւորելով երկու նաւազ։ Ռուսք ընդամենայն 60 ռումբ արձակեցին և յետոյ դարձան Վլատիվոստոք։ Ճապոնական նաւը կրցաւ ճամբան չարունակել։

ՍՈՎՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ.—Ռօյթէր կ'կարծէ Թէ 26 ռուսական նահանգներու մէջ վերահաս սովը պիտի հաւասարի 1891ի սովին։

ՄԻԱՑ. ՆԱՀԱՆԳՔ ԵՒ ՃԱՊՈՆ.—Մր. Դաֆդ, Օր. Ռուզվէլդ և ամերիկացի այցելուներն Օգոստ. 1ին Նակազաքիէն Մանիլա գացին. մեծ բազմուԹիւն մը հաւաքուած էր ողջերԹ մաղԹելու։ Միաց. Նահանգաց պատերազմական Նախարարը մեկնելէ առաջ ըսաւ.— Բոլորովին անակնկալ էր մեզ համար այն խանդավառ ընդունելուԹիւնը, զոր մեզ ցոյց տուաւ կառավարուԹիւնն ու ժողովուրդը։ Կ'զգանք Թէ ասոր պատճառը Միքատոյին բարի տրամադրուԹիւնն է հանդէպ Ուաշինկդընի. բայց նաև կ'զգանք Թէ Ամերիկացի ժողովրդեան և պաշտօնական մարմին բաղձանքներն յար և նման են։

⁂ Նիւ Եօրքի Նիբբոն Քիւրան հացկերոյԹ մը տուաւ ի պատիւ հաշտուԹեան Ճապոնցի պատուիրակներուն։ Այս առԹիւ Պառոն Քոմուրա յոյս յայտնեց որ Ճապոնի և Մ. Նահանգաց բարեկամուԹիւնն ա՛լ աւելի կ'սերտանայ։

ԱՆԳԼԻԱ, ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ.— Ամերիկեան Սըն ԹերԹն Օգոստ. 3ի Թուով կարեւոր խմբագրական մը հրատարակած է, առաջարկելու համար դաշնակցուԹիւն մ՝ ընդ մէջ Անգլիոյ, Ֆրանսայի և Միաց. Նահանգաց։ Սըն կ'ըսէ. «Սերտ և սիրալիր համաձայնուԹեան մը կարելիուԹիւնն երբեք կասկածի տակ չէ։ Ֆրանսական, անգլիական և ամերիկեան ժողովուրդներն իրարու կապուած են անկեղծ և սրտագին բարեկամուԹեամբ մը. հիմա որ դաշնակցուԹեամբ կարգադրուած են Ֆրանսայի և Անգլիոյ հին հակառակուԹիւնները, երկու ազգաց չահերը համերաշխ կ'ընԹանան։ Ժամանակն հասած է և պարագաներն յարմար են երեք ազգերն իրարու միացնելու, սպառազինուԹիւնները նուազեցնելու, իրաւարարուԹիւնն ընդհանրացնելու և տնտեսական խաղաղուԹիւնն հաստատելու համար։»

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՇԱՔԱՐԻՆ ԳԻՆԸ՝ ՏԱԳՆԱՊԷՆ ԵՏՔԸ.—Մ.Ժալիւզօ որոշած էր խնալու. որովհետեւ չաքարն այս տարի ի բնէ անկման հակամէտ էր, և ինք բարձրացնել կը ճգնէր արհեստական միջոցներով։ Ճակնդեղի եւրոպացի մշակողներն համեմատ են Թէ տարւոյս բերքն առատ է, և քանի մը չաբաԹէ ի վեր նոյնը կ'ծանուցանէր մեր «Դրամական և առևտրական ՏեսուԹեան» մէջ ալ։ Ճակնդեղին սովորական գինն է (չոգենաւին մէջ յանձնուած) 9էն 10 չիլին անգլ. կենդինարին, կամ 112 լիպրային, լիպրան 144 դրամ։ Անցեալ Յունուարին, Մ. Ժալիւզօ գինը դէպ ի վեր տանելու ճիգ մ'ընելով, մինչև 16 չիլին 6 բէնս ելաւ կենդինարը, և այս գինն էր ահա որ անցեալ չաբԹուն իջաւ մինչև 10 չիլինի։ Արտածուած չաքարի համար զանազան ԿառավարուԹեանց կողմէ տրուող պարգևին ջնջումը գործ չունի այս տեղ։ Անցեալ տարի Եւրոպայի ճակնդեղի բերքը 4,681,000 Թօնօ էր միայն, այսինքն 1,200,000 Թօնօ նուազ քան միջին բերքը, և Նախորդ տարւոյ բերքէն աւելցած պատրաստ ապրանք մեծաքանակ չգտնուելով, բնական էր որ գինը վրայ դնէր։ Մ. Ժալիւզօ այս իրողուԹեան կռԹնելով ուզեց չատ բարձրացնել գինը, իրեն և իր հինգ ընկերներուն կամ գործակիցներուն ձեռքը գտնուած ապրանքը կարելի եղածին չափ սուղ ծախելու յուսով։ Բայց կը Թուի Թէ չխորհեցաւ որ տարւոյս բերքը մէկ կողմէ բուսնելու վրայ էր, և նոր բերքը կրնար ի դերեւ հանել ամէն կեղծ միջոց բարձրացման։ Անտես ըրած ըլլալու էր նաև այս իրողուԹիւնը Թէ երբ կարեւոր բերք մը Եւրոպայի կամ Ամերիկայի մէջ պակաս գայ, յաջորդ տարին սովորականէն աւելի կ'մշակուի։ Այսպէս եղած էր անցեալ տարուան ամերիկեան բամպակին համար. այսպէս եղաւ տարւոյս ճակնդեղին համար, որ սովորականէն աւելի մշակուեցաւ 20 առ 100, մինչ հունձքը աւելի կուգայ 25 առ 100, այնպէս որ տարւոյս եւրոպական բերքն է 6,300,000 Թօնօ, այն է 1,619,000 Թօնօ աւելի քան 1904ին։ Այս կրկին իրողուԹիւններն իրեն դէմ ունենալով, Մ. Ժալիւզօ իր դէմը գտաւ նաև չաքարի ֆրանսական երկու մեծագոյն Տուները, Լըպօտի Եղբարք և Անրի Սէ, որք գինն իր բնական մակարդակին տանելու կողմն էին։ Իսկ Բրէնթանի մեծ վաճառատան Տնօրէն Մ. Ժալիւզօ տարեկան 60,000 օսմ. լիրա եկամուտ կ'ստանայ ապահովապէս։ Իր անձնական հարստուԹիւնն էր իբրև մէկ միլիոն լիրա, բայց այն Տուներ որք իր չահագիտական խորհուրդները կ'գործադրէին չաքարի սակարանին մէջ՝ զինք չորս միլիոն լիրայի մօտ հարստուԹեան մը տէր կ'կարծէին։ Ետքը միայն իմացան, երբ վնասով ծախել և տարբերուԹիւնները վճարել հարկ եղաւ։ Մ. Ժալիւզօ արդէն վարժ էր իր վաճառականուԹենէն դուրս գործերով զբաղելու, զի կ'յիշուի Թէ Զօր. Պուլանժէի գլխաւոր նեցուկն էր, և չատ դրամ ծախսեց ՊուլանժէականուԹեան ի նպաստ, ինչպէս որ իր հակառակորդներուն մէջ ալ կայ Մ. Ժաք Լըպօտի, որ չաքարէն վաստկած միլիոնները կ'վատնէ Սահարայի մէկ կողմը, որուն ինքզինք տէր և իշխան հռչակած է, և կ'ուզէ որ այնպէս ճանչնան զինք Եւրոպացիք։ Մ. Ժալիւզօյի հետ անանկացող հինգ Տուներն ալ 110 հազարական լիրա կորսուցին, մին 220 հազար լիրայի չափ։ Այս անանկուԹեանց մէջ հաստատուԹեան չահուն համար Նպաստաւոր պարագայ ալ կայ, աննպաստ պարագայ ալ։ Նպաստաւոր պարագան այս է որ չաքարի 100 քիլօնոց պարկն որ այժմ 27 ֆր. կ'ընէ, կրնայ իյնալ 25 ֆր.ի, և մինչեւ իսկ 22 ֆր.ի։ Աննպաստ պարագան է Բրէնթանի վաճառատան Խնայողական Սնտուկին ալ զոհ երԹալը Տնօրէնին չահադիտուԹեան։ Անցեալ չաբԹուն 33,000 լիրա վճարուեցաւ Վաճառատան այս Սնտուկին կողմէ, բայց դեռ այնչափ մ'ալ վճարելի էր, երբ հարկ եղաւ դադրեցնել վճարումը պատրաստ դրամի սպառումով։ Բայց վերջապէս, այս Սնտուկին գործը մասնագէտ մ'է լոկ։ «Տագնապ»ին բուն արդիւնքը չաքար սպառող հասարակուԹեան համար օգտակար է, զի առաջիկայ աշնան մէջ չաքարը Ֆրանսացիք քիլօն 110 փարայի պիտի գնեն և Անգլիացիք լիպրան 50 փարայի։ Կ. Պոլսեցիք աւելի աժան պիտի գնեն քան հիմակուան 100—110 փարա գինն օխային։ ԵԹէ Մ. Ժալիւզօյի ձեռքը մնար հասարակուԹիւնը, 100 քիլօնոց պարկը 46 ֆր.ի կ'ծախէր, և Առեւտրական Սակարանին մէջ սովորական գինն ըլլալու էր 37—38 ֆրանք պարկին։ Հիմա 27—28 ֆր. է, և ճակնդեղի մշակողներուն խօսքին նայելով, մինչ 22 ֆր. պիտի իյնայ 100 քիլօն։

⁂ Ֆրանսական կառավարուԹիւնը նկատելով որ Բրէնթան վաճառատան խնայողական սնտուկը դրամ դնողներն աղքատիկ և կամ միջակ կարողուԹեան տէր մարդիկ են, հրաւիրեց Բարիզեան ելմտական հաստատուԹիւններն որ օգնեն Բրէնթան վաճառատան, որպէս զի խնայողական սնտուկը կարող ըլլայ վճարելու իրեն ի պահ տրուած դրամները։ Ելմտական հաստատուԹիւնք կառավարուԹեան այս հրաւէրին վրայ բանակցուԹեան սկսան Մ. Ժալիւզօյի հետ. բայց մինչեւ հիմա այս բանակցուԹիւնք ո և է ելք չունեցան։ Խնայողական սնտուկի կարեւոր պաշտօնեաներէն մէկն հետևեալ յայտարարուԹիւններն ըրաւ Թանի մէկ խմբագրին.— «Վճարումներն այն ատեն միայն պիտի սկսին երբ ընդհանուր հաշուակալ Մ. Պուրժուա աւարտէ իր քննուԹիւնը վաճառատան վիճակին վրայ։ Զենք գիտեր Թէ քննուԹիւնն ո՞րքան պիտի տեւէ։ Մ. Պուրժուա այժմ կ'ընդունի իրենց դրամը պահանջողները. կ'հրաւիրէ զանոնք որ քիչ մը համբերեն, կ'ըսէ անոնց որ ըստ կարելւոյն չուտով պիտի աւարտէ իր քննուԹիւնները, և անմիջապէս բանալ պիտի տայ կիշէները։ Արդէն ի պահ դրուած դրամներուն մեծագոյն մասը վճարուեցաւ։ Երկու օրուան մէջ երկուքուկէս միլիոն ֆր. վճարեցինք։ Չեմ գիտեր Թէ Բարիզի մէջ կա՞յ հաստատուԹիւն մը որ կարենայ այս բանն ընել։ Տնօրէն վճարելի դրամներու գումար մը երեքուկէս միլիոնը չանցնիր. $2^1/_2$ միլիոն ֆրանք վճարեցինք արդէն. հետեւաբար մէկ միլիոն ֆրանք կայ անմիջապէս վճարելի։ Քսանըհինգ միլիոն ֆր. արժողուԹեամբ անշարժ կալուած ունինք։ Կ'տեսնէք որ խնայողական սնտուկին դրամ տուողները վախնալիք տեղ մը չունին։» Միւս կողմէ. Մ. Ժալիւզօ հետևեալ յայտարարուԹիւններն ըրաւ Ֆիկարօի խմբագրին. «Ինչ որ ունիմ, առնելիքատէրներուս կ'Թողում։ Իմ անձնական ունեցածներս կ'բաւեն հրապարակին վրայ ունեցած պարտքերս վճարելու։ Շաքարի հրապարակին վրայ տասը միլիոն ֆր. պարտք ունիմ. պայմանաժամ չշնորհուեցաւ ինծի որ վճարեմ պարտքս. ամբողջ ընկերուԹիւն մը կազմուած էր զիս կործանելու համար. մարդիկն յաջողեցան իրենց ձեռնարկին մէջ. 72 տարու եմ։ Բնակարանս ալ պիտի ծախեմ։ Կնոջս հետ աղքատ պիտի ապրինք. զաւակս ու աղջիկս պիտի աշխատին. Նիւէվրի մէջ ունեցած կալուածներս ալ պիտի ծախեմ. պիտի ծախեմ նաև Բօլըր և Բէլ Թերթերս։ Ինչ որ ունիմ, ասկէ վերջ կ'վերաբերի առնելիքատէրներուս։» Մ. Ժալիւզօ պատասխանելով իրեն եղած հարցումի մը Թէ պիտի հրաժարի՞ Բրէնթան վաճառատուններուն վարիչի պաշտօնէն, հետեւեալն ըսաւ. «Իբր վարիչ պաշտօնէս չեմ հրաժարիր. 24,000 հազ արժէԹուղԹ ունիմ, և տարեկան 1,500,000 ֆր. Թոշակով կրնամ պարտքերս գոցել։» Ուրիշ հարցումի մը պատասխանելով, Մ. Ժալիւզօ ըսաւ Թէ նիստի պիտի հրաւիրէ Բրէնթան վաճառատուններուն ընկերուԹեան ընդհանուր ժողովը, և պիտի հարցնէ անոր Թէ կ'ուզէ՞ որ ըստ առաջնոյն չարունակէ իր պաշտօնը։

⁂ Սէնի երեսփոխան Մ. Կիւռզավ Ռուանէ ,Իուռնիքլի մէջ հրատարակեց «բաց նամակ» մը ուղղեալ դատական նախարար Մ. Շօմիէի. Մ. Ռուանէ այս նամակով կ'յայտարարէ Թէ Երեսփ. Ժողովին մէջ հարցապնդում պիտի ուղղէ Մ. Շօմիէի՝ չաքարի տագնապին և Մ. Ժալիւզօյի անանկուԹեան վրայ։

ԼԵՌ ՄԸ՝ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՔԱՂԱՔԻ ՄԸ.—Մր. Ա. Քէմփըրն Բօրպէթ, Կլասկօյի հարուստը, նկատելով որ քաղաքացիք օդ առնելու համար բարձր լեռ մը չունին, և ծովեզերքով, գետեզերքով ու դաշտերով գոհանալ հարկադրուած են, մտածեց ... կանները զննեց խոշոր լեռ մը պարունակող քանի մը մեծ կալուածներ, 36 կամ 37 միլիոն գնով. մէջը տարածուԹեամբ, եւ նուիրեց քաղաքին, որպէս զի քաղաքացիք ձրիապէս պտըտին, օդ առնեն, և ԲնուԹեան վայրի տեսարանները լեռնելի վայելեն։ Մէկ պայման միայն դրաւ, որ է Թէ բնաւ ոգելից ըմպելիք չծախուի այս ապագայ մեծ զբօսավայրին մէջ, և բնական տեսարանները խափանող խոշոր չէնքեր չկանգնուին, Թէև գիւղային հիւղակներու չինուԹեան առարկուԹիւն չունի։ Կլասկոյի Լորտ—Քաղաքապետն ի դիմաց քաղաքացիներուն խորին չնորհակալուԹիւն յայտնեց այս իշխանական և ենական նուէրին համար։

ԱՅՐԻ ԿՆՈՋ ՄԸ ԲԱԽՏԸ.—Տէյլի Թէլէկրաֆի Բարիզեան Թղթակիցը կ'գրէ.— Սըռանցի Տիկին Հօֆեր, որ Մամլոյ ՎիճակահանուԹեան մէկ միլիոն ֆրանքի առաջին պարգևը չահեցաւ, երեսուն և ուԹ տարեկան խոթԹունիկ այրի մ'է որ վիշապազօրաց 28րդ. գունդին մէջ խոհարարուԹեամբ կ'զբաղէր։ Մէկ միլիոն ֆրանքի պարգևը չահեցնող վիճակահանուԹեանց այս տոմսերն ալ ունին իրենց պատմուԹիւնը. Տիկին Հօֆեր Քրէտի Լիոնէի Սըռանի մասնաճիւղէն 3 տոմս ծախու առնել ուզած էր, պաշտօնեան Թիւ 2,171—2—3 տոմսերը ներկայացուց, բայց Տիկին Հօֆեր երրորդը մերժեց, որովհետեւ 13 Թիւը կար անոր մէջ, ինչ որ բարեբախտ նշան մը չի համարուիր. այն ատեն պաշտօնեան ներկայացուց Թիւ 2,174, որն որ չահեցաւ մէկ միլիոնը։ Այս պահուս միլիոնատէր այրին բազում առաջարկուԹեան հրաւէրներ կ'ընդունի. ինքն ալ փափաքող է նոր ամուսին մ'առնելու, բայց առ այժմ պիտի սպասէ Թեկնածուներուն մէջէն յարմարագոյն ընտրուԹիւնն ընելու համար։ Տիկին Հօֆեր մտադրած է այլ և այլ բարեգործուԹիւններ ընել իր չահած պարգևով. ամէնէն առաջ պիտի օրհնէ այն երկու անպաշտօն տղաքը, որք վիճակահանուԹեանց անիւն մէջէն պարգևը չահող Թիւերը քաշեցին։ Տիկին Հօֆերի ամուսինը, որ տարի մ'առաջ մեռաւ, սերած է Անտրէա Հօֆերէ, այն Դիրոլցի ծանօԹ հայրենասէրէն, որ 1809ին կռուեցաւ ընդդէմ Ֆրանսայի և Պավերիոյ։ Տիկին Հօֆեր 10,000 ֆր. տուաւ, որպէս զի աղքատ տղաք կարենան մէկ քանի օր օդափոխուԹեան երԹալ։

⁂ Երկրորդ պարգևը՝ 8800 Օսմ. ոսկի չահեցաւ գրագիր մը, որ հազիւ ըրած պահուն իմացաւ իր բախտաւորուԹիւնը. գրագիրը սակայն առանց գլուխը վեր բարձրացնելու ըսաւ.—«Զբաղած եմ, մի՛ խանգարէք զիս. երբ գործս լմննայ, այն ատեն կ'մտածենք ըստ հանգամանաց վրայ։»

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՑՕՐԻԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԳԱՔ

Գուլէի (Ալյաըն) Գայմագամ անուանուեցաւ Գասապայի Նախորդ գայմագամ Իսմայիլ Հագգը էֆ.։

—Պալայի ատրեան տրուեցաւ արտաքին գործոց պաշտօնատան օտար ԹղԹակցուԹեանց դիւանին Տնօրէն Սէֆֆէր (Հըմայեակ Սէֆֆէրեան) էֆ.ի։ ՄիւԹէմայիզի ատրեան՝ մաքսային վերատեսչուԹեան ԹղԹակցուԹեանց դիւանի քարտուղար Հիւսէյին պէյի։ Սալիսէի ատրեան՝ Մուշի Իտարէի Ժողովին անդամ Հաճի Տէրվիշ էֆ.ի։

—Ա. Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Խրիմցի Հաճի Արսլան էֆ.ի, որ անցեալները՝ Հիճազի երկաԹուղւոյ համար երեք հազար վեց հարիւր ոսկի նուիրած էր, և այս անգամ ալ՝ անցեալ օրուան եղեռնական պայԹիւնին միջոցին Վեհ. ՍուլԹանին աստուածային նախախնամուԹեամբ պահպանուած ըլլալուն ի յիշատակ իր սեփական ագարակը 1000 կանգուն գետինովը մէկտեղ կրԹական նախարարուԹեան Թողած է, «Նիւմունէի շիւքրան» անունով վարժարանի մը հաստատուԹեան համար։ Իսկ Բ. կարգի Շէֆագաթ պատուանշան տրուեցաւ յիշեալ Հաճի Արսլան էֆ.ի կնոջը։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Սաղոնիկի մէջ կ'կարդանք.—«Անգլ. արտաքին գործոց խորհրդական Մր. Բէրսի Երեսփ. ժողովոյ անցեալ օրուան նիստին մէջ արտաքին քաղաքականուԹեան վրայ ընդարձակ ճառ մ'արտասանելով, խօսեցաւ Ռումէլիի Կաջա. Նահանգներուն մէջ ի գործ դրուած բարենորոգումներուն վրայ, եւ յայտարարեց Թէ շնորհիւ Օսմ. Կառավա-

րութեան ձեռք առած միջոցներուն, Րումելիի մէջ ա՛լ աւելի ամրապնդուած են անդորրութիւնն և կարգապահութիւնը, իրենց բնակարանները կ'դառնան ա՛յն Պուլկարներն որ աւելի առաջ կարգ մը խռովարար անձանց կողմէ հրապուրուելով, լեռները փախած էին, և Օսմ. իշխանութիւնները չատ լաւ կ'վարուին այս պուլկարներուն հետ, որոց ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի, և 60,000 ոսկիի գումար մը բաշխուած է անոնց միջև, հանգիստ ապրելու համար: Մր. Բէրօի ապա խօսելով Րումելիի Կայս. նահանգներուն ելմտական կացութեան վրայ, յայտարարեց թէ չնորհիւ վերջերս ի գործ դրուած նոր դրութեան, Օսմ. Կառավարութեան հասոյթները մեծապէս աւելցած են: Ոստիկան զինուորութեան վերակազմութեան խնդիրն ալ չատ գոհացուցիչ վիճակ մը ունի այսօր: Մր. Բէրօի այս առթիւ խօսելով նաև պուլկար աւազակներու աւարառութիւններուն վրայ, այսպէս եզրակացուց, և ըսաւ թէ այս աւազակային արարքներն ի գործ դնողներուն նպատակն է Րումելիի մէջ ի գործ դրուած բարենորոգումներուն արդիւնքը չքացնել, բայց չպիտի յաջողին իրենց այս վատ ձեռնարկին մէջ, շնորհիւ Կայս. Կառավարութեան ձեռք առած միջոցներուն: Պուլկար աւազակները մեծապէս պատասխանատու են իրենց արարքներուն համար, բայց արդէն Օսմ. Կառավարութեան ձեռք առած խիստ միջոցները առջի չեն տար աւազակային արարքներու: Մր. Բէրօի իր ճառը վերջացուց յայտարարելով թէ ամէն տեսակէտով գնահատելի են Օսմ. Կառավարութեան ի գործ դրած բարենորոգումները:»

ԲԱՂԴԱՏԱՑԻՆ պաշտօնէից յանձնաժողովն որոշած էր թէ ամէն կուսակալութեանց կողմէ երեք ամիսն անգամ մը տեղեկագիր ղրկուի Քաղաքային, ելմտական և այլ ամէն կարգի պաշտօնեաներու պաշտօնավարութեան նկատմամբ. առ այս հարկ եղած զեկոյցն ալ եղած էր Մեծ—Եպարքոսութեան կողմէ: Թէև կուսակալութիւններէ ոմանք ամէն երեք ամիսն անգամ մը կանոնաւորաբար կ'ղրկեն այս տեղեկագիրները, բայց նկատելով որ կուսակալութիւններէ ոմանք կ'թերանան, կրկին ազդարարութիւն եղաւ այսպիսիներու որ սկսեալ 1321 տարւոյ Մարտէն, կանոնաւորապէս ղրկուին տեղեկագիրները, ամէն երեք ամիսն անգամ մը:

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Անգլիական, իտալական, պելճ. դեսպանները, և գերման գործակատարն երէկ տեսակցեցան Բարձր. Մեծ—Եպարքոսին և Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ:—Շուէտ Նորվեկեան գործակատարն երէկ տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ—Եպարքոսին հետ:—Համիր օսմ. դեսպան Րէշիտ պէյ երէկ տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ:

ԲԱՄԲԱԿԻ ՄՇԱԿՈՒՄԸ. —Այստեղի բամբակամշակներուն տասանորդէ զերծ մնալու պայմանաժամը թէև անցած էր, բայց նկատելով որ եթէ այս պայմանաժամը երկարաձգուի, բամբակ մշակողներուն չատ օգտակար պիտի ըլլայ, Կայս. Իրատէ մը հինգ տարուան համար եւ երկարաձգեց այս պայմանաժամը:

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Առևտր. Բ. դատարանը սնանկ հռչակեց Շիշլի, Օսման պէյի որձարանին վարձակալ Ժան Պիլլորեանն և Անտօն Վասիլիատիսը:

ՔՐՈՆԻԿ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՔԱՂՈՒԱԾ ՍԻՆՈԴԻ ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ

Ապրիլի 27ին Սինօդը լուծեց Աղէքսանդրապոլի գաւառի Զաւթուռ գիւղի բնակչուհի Գարան Խաչբյուղեանի և Պօղոս Խաչբյուղեանի ամուսնութիւնը Պօղոսի կրօնափոխ ըլլալու պատճառով, իրաւունք տալով Գարանին նորէն ամուսնանալու, իսկ կրօնափոխ Պօղոսին յանձնեց մարմնաւոր իշխանութեան դատաստանին:

Ապրիլի 29ին Սինօդը լսեց Նոր Բայազիդի գաւառի Շահրիզ գիւղի բնակիչ Շաքար Ցակովբեանի եւ Սառա Վարդազարեանի ամուսնալուծութեան գործը և հրամայեց՝ նախ—լուծել յիշեալ ամուսնութիւնը Սառայի անհաւատարմութեան պատճառով և իրաւունք տալ Շաքարին նորէն ամուսնանալու: Բայց որովհետև նա առաջին կնոջ կենդանութեան ժամանակ՝ թէև նրա անբարոյական կեանք ու կենցաղից յետոյ ամուսնացել է և պսակել Տաղկունք գիւղացի Նատալիա Ղազարեանի հետ Դաւիթ աբեղայ Բիւլբիւլեանցի ձեռամբ, ուստի Դաւիթ աբեղայի՛ օրինաւոր պատասխանատուութեան ենթարկելու խնդիրը կարճել նրա մահուան պատճառով, իսկ Շաքար Ցակովբեանին ենթարկել վեցամեայ ապաշխարութեան Սեւանի վանքում և ապա միայն նրա ամուսնութիւնը ճանաչել օրինաւոր:

Նոյն թուին Սինօդը լուծեց Թելաւ քաղաքի Նիկօլայ Տէր Սահակեանի և Ամալիայ Գէբլանի ամուսնութիւնը՝ վերջինիս անհաւատարմութեան պատճառով և իրաւունք տալով Տէր Սահակեան Նիկօլային նորէն ամուսնանալու:

Նոյն թուին Սինօդը քահանայութեան արժանի գտաւ Տփխիսի գաւառի Դօղէթ գիւղի բնակիչ Գէորգ Մնացականեան Միսեանցին և գրեց Տփխիսի Նահանգապետին հարկաւոր հաճութեան համար նոյն գիւղի վրայ քահանայ ձեռնադրելու:

Մայիսի 4ին Սինօդը լուծեց Նիժ գիւղի բնակչուհի Աննա Տէր Դաւիթեանի ամուսնութիւնը Աբրահամ Տէր Ղուկասեանի հետ՝ վերջինիս ցմահ տաժանակիր աքսորանքի դատապարտուելու պատճառով և իրաւունք տալ Աննային նորէն ամուսնանալու:

Նոյն թուին Սինօդը լուծեց Թեմիրխան—Շուրա քաղաքի բնակիչ Հեղինէ Խանազեանի և Ղազարոս Խանազեանի ամուսնութիւնը ամուսնական անհաւատարմութեան պատճառով և իրաւունք տալ Հեղինէին նորէն ամուսնանալու:

Նոյն թուին Սինօդը լուծեց Աղէքսանդրապոլի գաւառի Բօզդօղքանան գիւղի բնակչուհի Նազիկ Մկրտչեանի ամուսնութիւնը անզարգ աքսորուած Կնկաղ Մանուկասարեանի հետ և իրաւունք տուեց Նազիկին նորէն ամուսնանալու:

Նոյն թուին Սինօդը լուծեց Աղէքսանդրապոլի գաւառի Ղափանլի գիւղի բնակիչ Ցարութիւն Բայբուրթցեանի պսակը Եօթմար Ցօվհաննիսեանի հետ Ցարութիւնի ամուսնական կեանքին ընդունակ չլինելու պատճառով և իրաւունք տալ Եաթարին նորէն ամուսնանալու, կանխապէս ենթարկելով նրան եռամեայ եկեղեցական ապաշխարանաց՝ ամուսնալուծութիւնից առաջ ուրիշի հետ կենակցելու պատճառով:

Մայիսի 16ին Սինօդը լուծեց Կարսի չրջանի Փոքր Փարկիթ գիւղի բնակիչ Կարապետ Ենգոյեանի և Հայկանուշ Մահտեսի Պօղոսեանի պսակը՝ վերջնիս անհաւատարմութեան պատճառով և իրաւունք տուաւ Կարապետին նորէն ամուսնանալու:

Մայիսի 18ին Սինօդը լուծեց Տփխիսի վերաբնակիչ Սահաթեաննս Մահտեսի Միրզայեանի և Ոսկինար Մարգարեանի ամուսնութիւնը մարդու անհաւատարմութեան պատճառով և իրաւունք տալ Ոսկինարին նորէն ամուսնանալու:

Նոյն թուին Սինօդը լսեց Նորին Սրբութեան 414 թիւ կոնդակը մայիսի 12ից և ստացեց խնդրել Նորին կայսերական Մեծութեան Կովկասի Փոխարքայից միամեայ անցագիր Գրիգոր Եպիսկոպոս Գառնակերեանի համար արտասահման գնալու իր առողջութիւնը վերականգնելու նպատակաւ:

Մայիսի 20ին Սինօդը մերժեց Ներսէս քահանայ Ղալաղեանի խնդիրը կուսակրօն դառնալու մասին ի նկատի ունենալով նրա հասակը և որոշեց այս մասին խոնարհաբար յայտնել Ն. Ս. Օծութեան:

Մայիսի 23ին Սինօդը լուծեց Նիկողայոս Գէօքչյայեանի և Աննա Մելիք Ազամալեանի պսակը համաձայն Ս. Հայրապետի կոնդակի և իրաւունք տուաւ երկու ամուսիններին էլ նորէն ամուսնանալու:

Ցունիսի 18ին ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տօնին Նորին Ս. Օծութիւնը եպիսկոպոս ձեռնադրեց Նահապետ և Աչոտ վարդապետներին: Նահապետ վարդապետն աւարտել է Պետերբուրգի համալսարանին ֆիզիկօ—մաթէմատիքական բաժինը, երկար ժամանակ ուսուցիչ և տեսուչ է եղել Ներսիսեան հոգևոր, Գայանեան օրիորդաց և Գէորգեան Ճեմարաններում: Վարդապետ ժամանակ եղել է փոխանորդ Կարսի, դիւանապետ Ս. Կաթուղիկոսի և վանահայր Ղրիմու սուրբ Խաչ վանքի, որտեղ ապրում էր 1900 թուից, 1897ից իրաւունք չունենալով Կովկաս վերադառնալու, մինչև որ ազատուեցաւ այդ արգելքից բարձրագոյն հրամանաւ: Աչոտ վարդապետը եղել է վանահայր Մողնու ս. Գէորգայ վանաց. Փոխանորդ Աղէքսանդրապոլի, տեսուչ ապարանի և մօտ 10 տարի անդամ Սինօդի: Նա եպիսկոպոս ձեռնադրուեց Շուշուայ թեմի համար, որի վրայ հաստատուած է առաջնորդ:

Շարուր Դարալագեազի գիւղերի սովի դատապարտուած բնակիչներին ալիւր բաժանելու համար Բաչ Նորաչէն ուղարկուեց Տ. Ունաանէս վարդապետը:

Ս. Հայրապետի հրամանով լուսարարապետ Տ. Ղևոնդ եպիսկոպոսը վարդապետական մասնաւոր իշխանութիւն տուաւ Լևոն, Բաղդասար, Ունաանէս և Երուանդ և Տաճատ աբեղաներին:

(Պաշտօնական Մայր Աթոռոյ.)

Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ առաւօտ նախագահեց Սկիւտար, Ս. Խաչ եկեղեցւոյ արարողութեանց. գեղեցիկ քարոզով մը բացատրեց բնական և իմանալի լոյսերուն նշանակութիւնը: Պարզեց բնական լոյսին ազդեցութիւնը, և անդրադառնալով իմանալի լոյսին, ըսաւ որ Քրիստոսն է այն, թէ այդ լոյսը մեր մէջ իսկ է քանի որ ծնած ենք Հայ Եկեղեցւոյ աւազանին մէջ ի լոյս. ինչպէս արուեստական կամ բնական լոյսն էական է մարմնոյն, հոգւոյն ալ անհրաժեշտ է իմանալի լոյսը: Ն. Սրբազնութիւնը մաղթեց որ ճշմարիտ հաւատացեալներ ըլլանք Քրիստոսի: Ցաւարտ պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ բոլոր ննջեցելոց հոգւոյն ի յիշատակ: Ս. Պատրիարք Հայրը եկեղեցական արարողութիւններէն վերջ պահ մը հանգստացաւ խորհրդարանին մէջ և ապա այցելեց Ս. Խաչ վարժարանը՝ քննութեան անցընելու լրացուցիչ դասընթացքի օրիորդներն և իր գոհունակութիւնն յայտնելու անոնց ուսումնական յառաջդիմութեան համար: Ներկայ էին Ս. Խաչի և Ս. Կարապետի Թաղ. Խորհրդոյ անդամները, Տ. Ներսէս Վրդ. Դանիէլեան, Բարթող էֆ. Թէլեան, Պետրոս էֆ. Կարապետեան, վարժարանին ուսուցչական մարմինը, ևլն.: Աչակերտուհիներն ուսման մէն մի ճիւղի մէջ քննուեցան հրապարակաւ, և իրենց յաջողակ պատասխաններով Ս. Պատրիարք Հօր և ներկաներուն չնորհաւորութիւններուն արժանացան:

—Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ նախագահեց ճեմարան—վարժարանի ամավերջի հանդէսին, որ տեղի ունեցաւ վարժարանին պարտէզին մէջ: Ն. Սրբազնութեան շուրջ կ'գտնուէին Տ. Մկրտիչ եպսկ., Տ. Ներսէս Վ. և երկսեռ հոծ բազմութիւն մը: Կայս. քայլերգէն վերջ, որ յոտնկայս ունկնդրուեցաւ ու ծափահարուեցաւ, արտասանութիւններ, բանախօսութիւններ, երգեր յաջորդեցին մէկզմէկու. Ջութակի, դաշնակի վրայ երաժշտական գեղեցիկ կտորներ նուագուեցան: Տեղեկագրին մէջ չնորհակալութիւն կ'յայտնուէր Թաղ. Խորհրդոյ ջանքերուն համար. ջերմ բարեմաղթութիւններ՝ ՎԵՀ. ԿԱՅՍԵՐ արևչատութեան համար. չնորհակալութիւն՝ Սկիւտարի Վսեմ. կառավարիչին: Սրբազան Պատրիարք Հայրը գոհունակութիւն յայտնեց որ Թաղ. Խորհուրդն հոգածու կ'գտնուի վարժարանին բարեկարգութեան: Գոհութեամբ յիչեց երեք թաղերու կրթ. և եկեղեց. միացումը, եւ իր խօսքերը վերջացուց բարեմաղթութեամբ վասն արևչատութեան ՎԵՀ ԿԱՅՍԵՐ, սրտաբուխ «ամէն»ներուն մէջ: Աչակերտուհիներուն ձեռագործները վիճակահանութեան դրուելով 600 ղչ.ի հասոյթ մը գոյացաւ: Տոմսերը չրջաբերեցին հանդիսականներուն մէջ Պետրոս էֆ. Կարապետեան եւ Տիկին Զապէլ Եսայեան:

—Ինչպէս այս օրուան Պաշտօնականներէն գոհունակութեամբ կ'տեղեկանանք, ՎԵՀ. ԿԱՅՍՐԸ բարեհաճած է Պոլսոյ աստիճանի բարձրացնել Վսեմ. Համայեակ էֆ. Սէֆէրեանը (Սէֆէր էֆէնտի), Տնօրէն օտար թղթակցութեանց դիւանի արտաքին գործոց Պաշտօնատան, ի վարձ Ն. Վսեմութեան փորձեալ արժանեաց և կարևոր ծառայութեանց:

— Սղերդէ կ'գրեն մեզ. — «Տեղւոյն առաջն. Փոխանորդ Տ. Կորիւն Վ. Սրապեան Ցլս. 1ին իր պաշտօնատեղին ժամանեց. Ժողովրդեան հոծ բազմութիւն մը բարի գալստեան համար քաղաքէն դուրս ելած կ'սպասէր ճամբուն վրայ: Տ. Կորիւն Վ. եկեղեցի առաջնորդուելով աղօթեց պահ մը ու ժողովրդեան դառնալով չնորհակալութիւն յայտնեց գտած համակիր ընդունելութեան համար: Ցաջորդ օրն այցելեց կառավարիչ փաչային ու ներկայացուց Պատրիարքական յանձնարարագիրը. կառավարիչը սիրալիր ընդունելութիւն մը կատարեց. Կորիւն Վ. այցելեց նաև կառավարական պաշտօնէից: Կիրակի օր նախագահելով եկեղեցական արարողութեանց, քարոզեց ու բարեմաղթութիւններ կատարեց ՎԵՀ. ԿԱՅՍԵՐ արևչատութեան համար ժողովրդեան սրտաբուխ «ամէն»ներուն մէջ: Տ. Կորիւն Վ. ներկայ գտնուեցաւ վարժարանին քննութեանց, որք աւարտեցան երկուշաբթի օր. Կորիւն Վ. կրթութեան բարիքներուն վրայ խօսելէ վերջ օրհնեց Վիճակին վարժարանաց վերաբացման և հաստատման սկզբնապատճառ եղող անձերու յիշատակը:»

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ՆԱՍԻՕՆԱԼԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

ԲԵԴԵՐՍԲՈՒՐԿ, Օգոս. 7 (Պաշտօնական).—Սպարապետ Լինեւիչ կ'հեռագրէ Զարէն՝ ամսոյ 5 թուով.—«Հայլունկչէնի գաւառին մէջ, Նանչանչէնցի և Սուեցուլուքժուան գիւղերուն մօտ, ռուս ջոկատ մը ամսոյ 2ին ստիպեց Ճարոնցիները թողուլ իրենց ճակտի դիրքերը: Ամսոյս 3ին, նոյն ջոկատը, հրետանիի օգնութեամբ չարունակեց յառաջ խաղալ: Ռուսաց ձախ կողը պաչարելու համար Ճարոնցւոց ըրած փորձն չյաջողեցաւ, չնորհիւ հետևակազօրաց և հրետաձիգներու ազդու գործողութիւններուն: Ռուս ձախ կողը դէպ ի հիւսիս քալեց: Մեր զօրքերն իրենց նպատակին հասած ըլլալով, ետ քաշուեցան, առանց կորուստ կրելու: Թշնամին յարձակողական սկսաւ, բայց մեր զօրքերն հեռու էին անոր կրակին հասողութենէն: Մեր զօրքերն հրետանիի կրակով մը ընդունեցին յարձակող թշնամին, որ ստիպուեցաւ ետ քաշուիլ: Ամսոյս 2ին, մեր խաղալները, Թակարդներ լարեցին Ճարոնցւոց դիրքերէն 7 վերստ հեռու դէպ հարաւ, Հրացանաձգութիւն մը կատարուեցաւ անոնց և Ճարոնցի հետևակազօրաց և հեծելազօրաց միջև: Ամսոյս 3ին, արշալոյսին, Զանկալցէնկի գիւղին մօտ գտնուող մեր զօրքերը, Դասլուէ 18 վերստ հեռու դէպ հարաւ, ետ մղեցին Ճարոնցի յառաջապահները, որ կ'գտնուէին Զինքիէ գետին մօտ:»

ԼՈՆՏՈՆ, 7.—Սէուլէ կ'հեռագրուի Էքսչէնչ Թէլէկրաֆի թէ Սէուլի բնիկներուն մէջ ելմտական տագնապ կ'տիրէ, երկրին անտնտեսական յոռի վիճակին պատճառաւ:

ՎԼԱՏԻՎՈՍՏՈՔ, 7.—Բերդաքաղաքին պաշարման ի նախատեսութիւն, Վլատիվոստոքի Ընդհ. հրամանատարն հրաւիրեց օտար վաճառականներն որ մեկնին քաղաքէն: Մէկ քանի հոգիի միայն արտօնութիւն տրուեցաւ Խապարովսք մնալու:

ԼՈՆՏՈՆ, 7. —Ռէուդէրի մանչուրեան թղթակիցը կ'հեռագրէ.—«Ճարոնական առաջադրման բանակը վերջերս մեծապէս յառաջ խաղաց, և կ'սպառնայ պաչարել Ռուսաց ձախ կողը:»

ԼՈՆՏՈՆ, 7. — Սէնթրըլ Նիւզի մանչուրեան թղթակիցը կ'հեռագրէ.—Ճարոնցի և ռուս պատուիրակները Բորդսմութ կ'երթային, երբ մառախուղ ինկնելով, ստիպուեցան Նիւ Եորք կանգ առնել, զի վտանգաւոր էր այն օդով չարունակել ուղևորութիւնը: Մ. Վիդդէ ծովախտէ բռնուած ըլլալով, երկաթուղիով պիտի կատարէ իր ճամբորդութիւնը: Ճարոնցի պատուիրակները մինչև մառախուղին փարատիլը կանգ առին Նիւ Եորք, և ապա չարունակեցին իրենց ճամբորդութիւնը՝ իրենց տրամադրութեանը ներքև դրուած յածանաւով: Հաչտութեան ժողովին բացման կ'սպասուի: Մառախուղին համար յառաջ եկած յապաղման պատճառաւ, կ'երևի թէ ժողովին բացումը մնաց չորեքշաբթի օրուան (վաղը):

ԲԱՐԻԶ, 7.—Էքսչէնչ Թէլէկրաֆի մանչուրեան թղթակիցը կ'հեռագրէ թէ անձրևները դադրեցան: Զօր. Քուրօքիի բանակին (աջ թև) յառաջապահները սարսափելի կրակ մը բացին Ռուսաց դէմ. Կռիւը տարածուեցաւ մինչև կեդրոն: Արդիւնքն յայտնի չէ:— Ռուս պատուիրակներու յայտարարութիւնք հաչտութեան յոյսերը նուաղեցուցին: Ռուսիա պիտի ընդդիմանայ պատերազմական տուգանք և իր հողէն մաս մը տալու Ճարոնի: Ճարոնցիք կ'չարունակեն իրենց պատրաստութիւնները, և ժամանակ չպիտի թողուն որ ռուս բանակը օգնական զօրք ստանայ:

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

ԲՈՐԴՍՄՈՒԹ, 7.—Ֆրանս. Նաւարաժինը ծովակալ Գայյառի հրամանատարութեան ներքև, այսօր ժամը 1 ½ին Պոռտօ հասաւ, և Ժիռոնտի ողջոյն տալէ վերջ, իւրաքանչիւր մարտանաւ խարսխեց իրեն յատկացուած տեղը: Ծովակալ Գայյառ, միւս ծովակալներուն, նաւապետներուն և մարտանաւի հրամատարներուն և սպայակոյտի անդամներուն հետ, որոց ամենքն ալ պաշտօնական համազգեստ հագած էին, այցելեցին Վէքթօրիա էնտ Ալպէրտ զբօսանաւը, ուր կ'գտնուէին Էտուարտ թագաւոր, Թագուհին, Կալլէսի իչխանուհին և իրենց հետեւորդները: Ծովակալը Թագաւորին և Թագուհիին ներկայացուց իր հետևորդները, և սիրալիր տեսակցութենէ մը վերջ դարձաւ իր մարտանաւը: Ժամը 4ին ծովակալ Գայյառի մարտանաւը, Մոնթէն զբօսանաւերն այցելեցին Էտուարտ թագաւոր, Թագուհին և Կալլէսի իչխանուհին, և մեծ պատուիներով ու մեծարանքներով ընդունուեցան: Թագաւորը պահ մը տեսակցեցաւ Ծով. Գայյառի հետ, և վերադարձաւ իր զբօսանաւը, նոյն պատիւներով: Թագաւորին մեկնելէն վերջ, Մոնթէն պահակները այցելեց Մանչի անգլ. նաւատորմին հրամատարը, իր հետեւորդներուն հետ: Երկու ծովակալներն իրարու ներկայացուցին իրենց հետեւորդները, և անգլ. ծովակալին թէ՛ Մոնթէն եկած և թէ անկէ մեկնած միջոցին մեծ պատիւներ ընծայուեցան: Իրիկունը, Էտուարտ թագաւորը հանդիսական հացկերոյթ տուաւ Վէքթօրիա էնտ Ալպէրտ զբօսանաւուն մէջ, ի պատիւ Ծով. Գայյառի և իր հետևորդներուն: Էտուարտ թագաւոր բաժակ առաջարկեց Մ. Լուպէի և ֆրանս. նաւատորմին ի պատիւ, և ի վեր հանեց Ֆրանսայի և Անգլիոյ միջև գոյութիւն ունեցող բարեկամ յարաբերութիւնները: Ծով. Գայյառ բաժակ առաջարկեց Թագաւորին, Թագուհիին, անգլ. ազգին և նաւատորմին ի պատիւ: Գիշերը, ֆրանսական և անգլիական մարտանաւերը հիանալի լուսավառութիւններ կատարեցին, և հրթիռներ արձակուեցան: Քաղաքը մեծ ոգեւորութեան մէջ է: Ժողովուրդին այս ոգեւորութիւնը չատ նշանաւոր կ'ըլլայ հանգամանք մը տուած է ֆրանքեւ անգլիացան սիրալիր յարաբերութիւններուն: Ահագին թուով ժողովուրդ եկած է Բորդսմութ:

ՆԻՒ—ՕՐԼԷԱՆՍ, 7.—Ամսոյս 6ին 30 հոգի բռնուեցաւ դեղին տենդէ, և 6 հոգի մեռաւ:

“Կ. ՊՈԼՍՈՅ„ ԵՒ “ՖԻՒՈՆԻԷԻ„

ՍԲՐԷՆՊԷՐԿ (Պրանտէնպուրկ), 7.— Այսօր կէս օրէ վերջ երկու կառախումբեր իրար բախեցան Սբրէնպէրկի մօտ: Բոլոր ուղևորները մեռան կամ վիրաւորուեցան: Առ նուազն 20 հոգի մեռեալ կայ. առ այժմ 7 դիակ հանուեցաւ փլատակներու տակէն:

ԴԱՆԾԻԿ, 7.—Նոր կռիւ մը տեղի ունեցաւ յէկուզակներուն հետ:

ՍԹՕՔՀՕԼՄ, 7.—Օսգար թագաւոր ծովու լոգանք առնելու համար մեկնեցաւ:

ՎԻԷՆՆԱ, 7.—Պէրլինէր Թակէպլաթ կ'ըսէ թէ Մ. Վիդդէ պիտի ընդունի ամերիկեան հրեաներու պատգամաւորութիւն մը, որ պիտի խնդրէ իրմէ լաւագոյն վիճակ մը ռուսահրեայ հրէից համար:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

(ՈՒՐԻՇ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՂԹԱԲԵՐՈՎ. ՕԳՈՍՏՈՍ 8.)

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

ԼՈՆՏՈՆ, Օգոս. 5. — Թօքիոյի մէջ ընդհանուր համոզումն այն է թէ Ճարոն կատարելապէս իրաւունք ունի ինքզինքն երբեւ յաղթական նկատելու. Անգլիոյ մէջ ալ այսպէս կ'հաւատան, իսկ ընդհակառակն Ռուսերն և Թերեւս ուրիշներ ալ կ'ըսեն թէ Ճարոնի պահանջումներն չեն համաձայնիր իրական վիճակին: Ճարոնական զինուց իրերայաջորդ յաջողութիւնները, ռազմադաշտին վրայ տարուած վճռական յաղթանակի մը հանգամանքը չունին, զի ատիկա թշնամւոյն ուժերուն կատարելապէս ջախջախուելովը միայն կրնայ ըլլալ: Վճռական յաղթութիւն մը կրնար համարուիլ երբ գէթ Լինեւիչ իր բանակովը ընչնամար կամ ստիպուէր անձնատուր ըլլալ: Հետեւաբար Ռուսերը չեն ընդունիր որ իրենց զինուց ձախողանքներուն հետեւանքները կրելու չափ պարտուած ըլլան, ուստի հաչտութիւն կնքելու համար ինքզինքնին ստիպուած չեն տեսներ իրենց ազգային արժանապատուութիւնը վիրաւորող և կամ ծանրածանր պայմաններ ընդունելու: Լոնտոնի մէջ համոզում կայ թէ Բորդսմութի մէջ տեղի ունենալիք բանակցութիւնները չուտով պիտի վճռեն կացութիւնը: Մ. Վիդդէ մէկ ակնարկով պիտի գնահատէ Ճարոնցւոց պայմանները, և պիտի վճռէ թէ համաձայնութեան մը յանգիլ կարելի՞ է Ճարոնցւոց հետ թէ ոչ: Գլխաւոր խնդիրն այս է որ պիտի լուծուի բանակցութեան առաջին օրերուն մէջ. եթէ բանակցութիւնք երկարին, անոնց գաղտնի պահուելովը՝ հանդերձ, յուսալի է որ ելքը հաչտութիւն պիտի ըլլայ: Հակառակ պարագային, երկու բանակներուն սպարապետներն են որ պիտի արտյեն խօսք դիրը, զի դիւանագիտական չրջանակաց մէջ կ'հերքուին այն զրոյցները, որպէս թէ բանակցութեանց միջոցին այս կամ այն տէրութեան կողմէ ճնչում պիտի բանեցուի Ճարոնի վրայ, մեղմացնելու համար իր պահանջումները:

ՆԻՒ ԵՕՐՔ, Օգոստոս 5.— Մ. Վիդդէի առաջին այցելութիւնն առ Նախագահն, նախապէս պատրաստուած յայտագրին համաձայն տեղի ունեցաւ Օյստէրպէյի մէջ, Դակամօրս բլուրին վրայ գտնուող չքեղ ամարանոցին մէջ: Երէկ առաւօտ Մ. Վիդդէ և Ուաչինկդընի դեսպան Մ. Ռոզէն, Ռուս պատուիրակութեան միւս անդամներուն հետ ռուս եկեղեցին գացին, ուր մայր Կայսրուհւոյն անուան տարեդարձին առթիւ հանդիսաւոր արարողութիւններ կատարուեցան: Պատարագէն Ռուս քահանան օրհնեց Մ. Վիդդէն և անոր ընկերացողները, օրհնեալ ջուր սրսկեց անոնց վրայ և աղօթեց առ Աստուած որ պսակէ անոնց ջանքերը պատուաւոր հաչտութեան մը կնքելու Ռուսիոյ համար: Կրօնային արարողութիւններէն ետք Մ. Վիդդէ և Պառոն Ռոզէն ելեկտրաչարժ կառքով մը անցան Պրուքլինի կամուրջէն և գացին Լոնկ—Այլընտի կայարանը և իրենց համար պատրաստուած Սալօն—վակոնով Օյստէրպէյ գացին: Ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը խանդավառ գոչերով կը ողջունէր զիրենք: Մր. Րուզվէլդ իր երկձի կառքը Օյստէրպէյի կայարանին առջև պատրաստ կեցուցած ըլլալով Ռուս պատուիրակն իր ընկերին, Պառոն Ռոզէնի հետ անմիջապէս, նախագահին փայտաչէն գեղանկար ամարանոցն հասան, զոր 18 տարի առաջ չինել տուած է Մր. Րուզվէլդ: Նախագահն առանց ձևակերպութեան ողջունեց իր հիւրերը և Մ. Վիդդէն իր տիկնոջ ներկայացնելէ ետք անմիջապէս սեղան նստան նախաճաշելու մեծ ոգևորութեամբ:

Ճաչէն ետք Րուզվէլդ, Վիդդէ և Ռոզէն առանձնացան ամարանոցին մէջ նոր չինուած որսի սենեակին մէջ, որուն որմերը զարդարուած են Նախագահին որսի Բրօֆէներով: Մր. Րուզվէլդ իր հիւրերուն ցուցուց արջի փառաւոր մորթ մը, զոր Քոլորատօ ըրած վերջին որսին հետ բերած էր, և Մ. Վիդդէ այդ միջոցին, ինչպէս կը պատմեն, Նախագահին ներկայացուց Նիքոլա կայսեր ինքնագիր նամակը: Ամերիկեան թերթերը, որոց երեւակայութիւնը պարզ բաներէ չախորժիր, կ'գրեն թէ կայսեր այդ նամակն անգլիական լեզուով և խոշոր տառերով գրուած էր, թէ կայսրն այդ նամակով Նախագահին կ'ապահովցնէր Ռուսիոյ անսպառելի բարեկամութիւնը Միաց. Նահանգաց համար, թէ Նախագահին անձնական արժէքը կ'գնահատէր և վերջապէս յոյս կ'յայտնէր որ Ճարոնի պայմանները բանակցութեանց նպատակին յարմար կերպով խմբագրուած էին: Ռուսիոյ կայսրը Նախագահին այդպէս գրած ըլլայ կամ ոչ, սա ճշմարիտ է որ Մր. Րուզվէլդ և Մ. Վիդդէ ֆրանսերէն խօսեցան, և Պառոն Ռոզէն կրաւորական վիճակ մ'ունէր, առ անդ չըջելով, ո՛չ Նախագահն և ոչ ալ Վիդդէ և Ռոզէն բնականաբար բառ մը չհաղորդեցին իրենց խօսածէն, այլ միայն ոչ պաշտօնապէս տեղեկութիւն տրուեցաւ թերթերուն թէ Ռուզվէլդ Ճարոնի համար ունեցած համակրութեան չափ ոչ նուազ համակիր էր նաև Ռուսիոյ, և Նախագահն յաջողած էր համոզել Վիդդէն առ այդ:

Ժամ 3¾ին Վիդդէ և Ռոզէն բաժնուեցան նախագահէն, և եկածնուն պէս Նիւ Եորք վերադարձան:

Ռուս հիւրերն իր ամարանոցէն հազիւ բաժնուած էին, Մր. Րուզվէլդ յանձնարարեց ոստիկանապետին արգիլել ամենելու լուսանկարիչները, որ նեղելու ատեն չխմբուին ռուս հիւրերուն չուրջը զանոնք լուսանկարելու համար: Արդարև, Մ. Վիդդէ ամէն մէկ քայլի իր առջև կ'տեսներ լուսանկարչական գործի մը, լարուած իր դէմ: Սղան վայրեր, ուր ոմանք, հակառակ քաղաքավարութեան, ստիպեցին Մ. Վիդդէն որ իրենց ուզած ձևով կայնի, լուսանկարելու համար:

⁂ Կառավարական Մէյֆլաուըր զբօսանաւուն վրայ պաշտօնապէս իրարու ներկայացուեցան Ճարոնցի և Ռուս լիազօրները. բայց որովհետև նախառաջ Ճարոնցիք մեկնեցան Նիւ Եորքէ երթալ այցելել Նախագահին Օսդերպէյ, պաշտօնական ձևակերպութեան մասին նախապատուութեան իրաւունք մը մէջտեղ ելաւ, և Մր. Ռուզվէլդ այդ պատճառաւ չուզեց սեղան տալ հիւրերուն, զի խնդիր էր թէ ո՛վ պիտի նստէր իր աջ կողմը. ռուս լիազօրը թէ Ճարոնցին. Ամերիկացիք կ'ուզեն որ փափկանկատութեան մասին սխալ չգործեն և չվիրաւորեն այս կամ այն կողմին անձնասիրութիւնը. և Նիւ Հէմբչայրի կառավարիչը, որ Բշ. օր պաշտօնապէս պիտի ընդունի միանգամայն Մ. Վիդդէն և Պառոն Քոմուրան, դեռ չի գիտեր թէ ի՛նչպէս պէտք է վարուիլ: Ճարոնցիք, եթէ յաղթող կողմը, նախապատուութիւն ունենալ կ'ուզեն պաշտօնական ձևակերպութեանց մէջ, իսկ Ռուսերը կ'ըսեն թէ նախապատուութիւնն իրենց կ'պատկանի, զի Ռուսիոյ դեսպանն Ուաչինկդընի մէջ առաջին կարգի դեսպանութիւն մ'ունի, մինչ Ճարոնցիք Բ. կարգի, որով Ռուսիա դիւանագիտական մոգով, Մեծ Տէրութիւն մ'է, եւ Ճարոն ընդհակառակն Բ. կարգի տէրութիւն մ'է:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՐՈՒԶՎԷԼԴԻ ԲԱԺԱԿԱՃԱՌԸ

ՕՍԴԵՐՊԷՅ, Օգոստ. 5. — Մէյֆլաուըր զբօսանաւուն վրայ ճաչին ատեն Մր. Րուզվէլդ հետեւեալ բաժակաճառն արտասանեց. «Բաժակ կ'առաջարկեմ, որուն պէտք չէ պատասխանել և կ'խնդրեմ ձեզ, որ լուռ և յոտնկայս մուրկ ընէք կը խմեմ այն երկու վեհապետաց և երկու մեծ ազգերուն բարօրութեան համար, որոց ներկայացուցիչներն այս նաւուն վրայ կ'գտնուին: Անկեղծօրէն կ'յուսամ և կ'աղօթեմ որ ոչ միայն այս երկու մեծ տէրութեանց չահուն, այլ ամբողջ մարդկութեան չահուն համար, քիչ օրէն արդար և տեւական հաչտութիւն մը կնքուի իրենց միջեւ:»

(Pester Lloyd, Օգս. 6, Կիր.)

ՆԵՐՈՒՄ ՍԱԽԱԼԻՆԻ ՌՈՒՍ ԱՔՍՈՐԵԼՈՑ

ՈՒԱՇԻՆԿԴԸՆ, Օգոս. 5.—Ճարոնցիք ծանուցին Սախալինի մէջ գտնուած քաղաքական յանցաւորներուն թէ ազատ են, եթէ ուզեն ուրիչ երկիր երթալ:

ՄԱՐՈՔԻ ԽՆԴԻՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, Օգոս. 5. — Սթանտարտի թղթակիցը կ'հեռագրէ Դանճէրէ. — «Մարոքի կողմէ Գերմանիոյ մենաչնորհներ տրուած ըլլալու լուրերն անհիմն են: Գերմանիա մենաչնորհի վերաբերեալ ամէն խնդիրները դեսպանախորհուրդին գումարումէն ետքի կ'թողու: Դանճէրի մէջ քարափի մը չինութեան մենաչնորհը կայ միայն որ անցեալ ձմ. գերման առևտրական տանէ մը տրուեցաւ իբր փոխարինութիւն, սպաննուած Գերմանացւոյն: Իրաւ. զեկ չրջանակէ կ'իմանամ թէ Գերմանիա պատրաստ է ամէն խնդիր օրինաւորապէս Ֆրանսայի հետ համաձայնութեամբ մը կարգադրել:»

ՄԱՏՐԻՏ, Օգոս. 5.—Սպանիոյ պանքան որոչեց բարձրաստիճան պաշտօնեայ մը ղրկել Մարոք, տեղւոյն ելմտական և առևտրական վիճակն ուսումնասիրելու համար: Այդ պաշտօնեան պիտի այցելէ նախ Ճիպրալդար, Դանճէր, Դէդուան, Սէվդա և Մէլիլա, ապա՝ արեւմտեան եզերքի և ներքին քաղաքները: Սպանիոյ պանքայի Մարոքի գլխաւոր քաղաքներուն մէջ մէյ մէկ ճիւղ հաստատելն որոշուած խնդիր մ'է արդէն:

(Neue Freie Presse, Օգս. 6, Կիր.)

ՄԱՆԱՑԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Կ. ՊՈԼԻՍ, Ցլս. 26/8 Օգոս.

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔ

Օ. Ո. 100էն կանխիկ

Վաթէր Եսքիգուլէ	Ն. 4 Բ.	33¾	ղրչ.
» Իզմիր	» »	34	»
» Սելանիկ	» »	34	»

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔ

Օ.Ո. 100էն 61 օր պայմ.
կամ Օ.Ո. 2% զեղչ կանխիկ

Վաթէր	Ն. 20	49	ղրչ.
Էքսթրա	» 16—24	60—61	»
»	» 50		»

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔ

Վաթէր	Ն. 4—14	38—38½	ղրչ.
»	» 20	48	»
Էքսթրա	» 12—14	46	»
»	» 16—24	52	»

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱԿԱՆ ԿԱՐՄԻՐ

Կարմիր Վաթէր Ն. 20 68 ղրչ.

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԿԱՐՄԻՐ

Կարմիր Վաթէր Ն. 20 66 ղրչ.

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ ԲԱՄԲԱԿԻ

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ, Ցլս. 26/8 Օգոս.

Սըօթ 6.10 բէնս

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմանեան Միացեալ	Օ. Ո.	98 05
Ամէնէն բարձր գին	»	98 07
Ամէնէն վար գին	»	97 39
Րումելիի Երկաթուղի	Ֆր.	131 50
Ամէնէն բարձր գին	»	131 62½
Ամէնէն վար գին	»	131 75
Թրամվայ	»	82 —

ԲԱՑՈՒՄ, 26 Ցուլիս

Օսմանեան Միացեալ	Օ. Ո.	98 06
» » ժամ 4ին		98 05
Րումելիի Երկաթուղի	Ֆր.	131 50
» » ժամ 4ին		131 50
Ռէժիի բաժնեթուղթ	»	18 05
Եգիպտ. Քրէտի Ֆօնսիէ Ա.	Ֆր.	309 50
» » » Բ.	»	269 25
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	513 —
Անատոլուի երկթ. պրտթ.	»	527 —
» » բժնթ.	Ա.Ո.	16 97
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	»	4 05
Թրամվէյ բաժնեթուղթ	ղրչ.	760 —
» ժուիսանս	»	277 —
» պարտաթուղթ	Ֆր.	488 —
Ծերքոսի ջուրի Ընկ.	»	245 —
Դալիա Քարաթայերն	»	719 —
Գանք աը Սալօնիք	»	188 —
Թրամվայ	»	81 —
Տօրասօ		124 —
Քարափ Իզմիրի	»	580 —

ՍԹԻԼԱՆՑ

Օսմ. Միաց. 1 օրուան	Օ.Ո.	1.70	1.40
» » 8 »	»	4 —	—
Րումելիի Երկթղ.	Ֆր.	1.50	—

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

	ՎԱՃԱՌՈՒՄ	ԳՆՈՒՄ
Լոնտոն 3 ամիս	110 20	109 25
» չէք	110 05	109 05
Բարիզ 3 ամիս	22 75	22 95
» չէք	22 85	22 95
Պերլին մարք	18 58	18 68
Վիեննա քուրոն	21 83	21 93

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Անգլիական ոսկի	ղրչ.	109 32
20 ֆրանքնոց	»	87 12
20 մարքնոց	»	106 30
Բէյ Իմէճիէ	»	90 10
Քրէմիզ	»	51 05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108 —
Պէչլիք	»	104 20
Նոր Ալթըլըք	»	103 10
Բուսաթ Թղթադրամ	»	8 65

Անդր Ա. Անդրէասեան, Ղալաթիա

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ԼՈՆՏՈՆ, Օգոս. 7

Օսմանեան Միացեալ բաց.	Ա. Ո.		89 12
» » գոց.	»		89 12
Օսմ. Կայս. Պանքա	»		13 87
Եգիպտական Միացեալ	»		105 50
Անգլ. Քոնսոլիտէ	»		90 31
Հելլէնական Փոխ.	1881	»	43 50
» Մոնօբոլ		»	54 75
Պուլկար. փոխառ.	1892	»	100 75
Թրանսվալ		»	3 18
Ճարոնական 4%		»	88 12
Ռուսական			87 75
Փոխան. Բարիզի վրայ		»	25 27½
Դրամազեղչ		»	2 ½

ԲԱՐԻԶ, Օգոս. 7

Օսմանեան Միացեալ բաց.		90 60
» » գոց.		90 65
Րումելիի Երկաթուղի	Ֆր.	132 75
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	596 —
Ռէժիի բաժնեթուղթ	»	413 —
Օսմ. Մաքս. Նոր փոխառ. 4%	»	475 —
Ֆրանս. Փոխ. 3%	»	99 75
Քրէտի Լիոնէ	»	1119 —
Պանք աը Բարի	»	1440 —
Ռուսական		87 30
Թրանսվալ	»	81 50
Փոխառութիւն Պոռտուգալ 1894	»	495 —
Սպանիական արտաքին	»	91 35
Իտալական Փոխ.	»	105 10
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 150
Դրամազեղչ Ֆրանս. Պանքայի		3 —

ՊԵՐԼԻՆ, Օգոս. 7

Օսմ. Միացեալ		89 30
Զինուորանի փոխառութիւն 1903		87 90
Անատոլուի Երկ. պարտաթ. մարք		103 80
» » բաժնթ. 60%	»	123 —
Ռուսական 4%	»	87 50
Րումելիի Երկաթուղի	»	134 50
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 560
Դրամազեղչ		3

ՎԻԷՆՆԱ, Օգոս. 7

Փոխան. Բարիզի վրայ	քուրոն	95 51
» Լոնտոնի վրայ	»	24 10
Րումելիի Երկաթուղի	»	141 75
Օսմ. Ռէժի	»	382 —
Դրամազեղչ		3 —

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ